

Iztok Krbec*

PRIZNANJE I IZVRŠENJE STRANIH ODLUKA PREMA ZAKONU O PRAVOSUDNOJ SURADNJI U KAZNENIM STVARIMA S DRŽAVAMA ČLANICAMA EUROPSKE UNIJE

Danom pristupanja Republike Hrvatske u Europsku uniju u području međunarodne kaznenopravne pomoći u kaznenim stvarima dolazi do dvojakog uređivanja, i to na jedan način u odnosu na pravosudnu suradnju u kaznenim stvarima između domaćih nadležnih pravosudnih tijela s nadležnim pravosudnim tijelima drugih država članica Europske unije, a na drugi način u odnosu na međunarodnu kaznenopravnu pomoć između domaćih nadležnih pravosudnih tijela s nadležnim pravosudnim tijelima drugih država koje nisu članice Europske unije.

Naime, dana 1. srpnja 2013. stupio je na snagu Zakon o pravosudnoj suradnji u kaznenim stvarima s državama članicama Europske unije koji pred pravosudna tijela Republike Hrvatske unosi nove i drugačije oblike pravosudne suradnje zasnovane na dva temeljna načela: na načelu uzajamnog priznavanja i na načelu učinkovite suradnje. U radu se analiziraju dva oblika pravosudne suradnje, i to: priznanje i izvršenje odluke o novčanoj kazni te priznanje i izvršenje presuda kojima je izrečena kazna zatvora ili mjera koja uključuje oduzimanje slobode. Temeljno ishodište u ovom radu predstavlja analiza normativnog uređenja navedenih oblika pravne suradnje u kaznenim stvarima u Zakonu o pravosudnoj suradnji u kaznenim stvarima s državama članicama Europske unije te sudska praksa Vrhovnog suda Republike Hrvatske i Županijskog suda u Puli-Pola te još nekoliko županijskih sudova na navedenom području.

1. MEĐUNARODNA KAZNENOPRAVNA POMOĆ ILI SURADNJA

Međunarodna kaznenopravna pomoć predstavlja skup radnji i mjera koje poduzimaju tijela kaznenog postupka jedne države na zahtjev druge države radi omogućavanja kaznenog progona, suđenja ili izvršenja kazne u nekom

---

* Iztok Krbec, predsjednik Županijskog suda u Puli-Pola

kaznenom predmetu¹. Do pristupanja Republike Hrvatske u Europsku uniju materija međunarodne kaznenopravne pomoći bila je uređena na jedinstven način, i to kroz velik broj međunarodnih ugovora (bilo mnogostranih, bilo dvostranih), s jedne strane, te kroz Zakon o međunarodnoj pravnoj pomoći u kaznenim stvarima (NN 178/04 – u daljnjem tekstu: ZOMPO), s druge. ZOMPO je predstavljao i još uvijek predstavlja, ali samo u odnosu na države koje nisu članice Europske unije, glavni izvor unutarnjeg prava o međunarodnoj kaznenopravnoj pomoći. Riječ je o zakonu koji predstavlja specijalističko legislativno uređenje materije međunarodne kaznenopravne pomoći, i to kroz uređenje svih relevantnih oblika instituta međunarodne pravne pomoći u kaznenim stvarima (tzv. male međunarodne pravne pomoći, izručenja, preuzimanja izvršenja strane kaznene presude, preuzimanja i ustupanja kaznenog progona te premještaja ili transfera osuđene osobe).

Pristupanjem Republike Hrvatske u Europsku uniju dolazi do dvojakog uređivanja materije pravosudne suradnje ili pomoći u kaznenim stvarima, sve na temelju činjenice radi li se o pravosudnoj suradnji s državama članicama Europske unije ili s državama koje nisu članice Europske unije. Naime, s danom 1. srpnja 2013. stupio je na snagu Zakon o pravosudnoj suradnji u kaznenim stvarima s državama članicama Europske unije (NN 91/10, 81/13 i 124/13 – dalje u tekstu: ZPSKS-EU) kojim se uređuje „pravosudna suradnja u kaznenim stvarima između domaćih nadležnih pravosudnih tijela s nadležnim pravosudnim tijelima drugih država članica Europske unije“ (članak 1. stavak 1.).

U razvoju kaznenopravne suradnje u Europskoj uniji nužno je istaći 1990. godinu kada Europsko vijeće donosi Program iz Tamperea. Program je sadržavao smjernice za suradnju država članica u području policijske i pravosudne suradnje te konkretne rokove i ciljeve za ostvarivanje. Europsko vijeće u Tampereu određuje da je na području pravosudne suradnje u kaznenim stvarima među članicama Europske unije vodeće načelo – načelo međusobnog priznavanja sudskih odluka (*principle of mutual recognition*). U Programu se ujedno naglašava da je temeljni uvjet za provedbu tog načela povjerenje u pravni sustav drugih članica Europske unije. Bitne novine u pravni poredak Europske unije donosi Ugovor iz Lisabona od 13. prosinca 2007. obuhvativši i formalno uređenje kaznenog prava u Europskoj uniji. Naime, dolazi do ukidanja tripartitne strukture kroz unifikaciju tri stupa u jedinstveni pravni poredak. Tim Ugovorom uspostavlja se nadnacionalna nadležnost Europske unije u kaznenopravnom području, a u skladu s Ugovorom kazneno pravo u Europskoj uniji treba se razvijati na dva osnovna područja: uzajamno priznavanje sudskih odluka ili pravosudna suradnja u kaznenim stvarima i približavanje zakonodavstva članica na području kaznenomaterijalnog prava (čl. 82. i čl. 83.).

---

¹ Krapac, Davor. 2006. *Međunarodna kaznenopravna pomoć*. Narodne novine, Zagreb, str. 3.

Na osnovi navedenih ishodišta donosi se te mijenja i stupa na snagu ZP-SKS-EU. Već iz naziva Zakona vidi se da se govori o „...pravosudnoj suradnji“, dok je ZOMPO govorio o „međunarodnoj pravnoj pomoći“. Prema ZP-SKS-EU postupak suradnje odvija se neposredno između pravosudnih tijela država članica Europske unije, a pri tome se izvršna vlast „ne miješa“ u odluku pravosudnih tijela, već to čini samo u iznimno rijetkim propisanim situacijama (primjerice članci 30. i 37.). Sagledavajući dodatno kako ZPSKS-EU uvodi kao temeljno načelo načelo uzajamnog priznavanja sudskih odluka i da k tome na drugačiji način nego ZOMPO uređuje pojedine instrumente iz klasične kaznenopravne pomoći, proizlazilo bi da pravosudna suradnja u kaznenim stvarima s državama članicama Europske unije predstavlja kvalitetno viši te učinkovitiji i brži oblik djelovanja pravosudnih tijela na području kaznenog prava s elementima inozemnosti.

Odredbom članka 1. ZPSKS-EU određeno je područje primjene tog Zakona u odnosu na države članice Europske unije, uz određivanje osam oblika i mehanizama pravosudne suradnje. Prvobitno su oblici pravosudne suradnje u kaznenim stvarima bili nazvani instrumenti pravosudne suradnje, ali se izmjenom Zakona (NN 81/13) ta terminologija napušta.

Iz članka 1. ZPSKS-EU jasno proizlazi da je navedeni Zakon implementacijski zakon kojim se u pravni poredak Republike Hrvatske prenosi ukupno dvanaest okvirnih odluka Vijeća te odluka i direktiva Vijeća. Navedena norma predstavlja pomoć pravosudnim praktičarima jer je lakše iznaći odgovor i pojedino tumačenje u primjeni ZPSKS-EU tako da se istodobno analiziraju i odredbe tog Zakona i pripadajuće okvirne odluke ili direktive.

U ovom radu obrađuju se dva oblika pravosudne suradnje u kaznenim stvarima između domaćih nadležnih pravosudnih tijela s nadležnim pravosudnim tijelima drugih država članica Europske unije, i to: priznanje i izvršenje odluka o novčanoj kazni (glava VI., čl. 77.-88. ZPSKS-EU) te priznanje i izvršenje presude kojom je izrečena kazna zatvora ili mjera koja uključuje oduzimanje slobode (glava VII., čl. 89.-111. ZPSKS-EU). Naravno, pri analizi normativnog uređenja navedenih oblika pravosudne suradnje bilo je nužno analizirati i pojedine odredbe glave I. – Opće odredbe i glave IX. – Prijelazne i završne odredbe.

2. POJEDINE OPĆE ODREDBE TE PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE ZPSKS-EU

Nakon što u članku 1. ZPSKS-EU određuje područje primjene (na koja tijela i koje oblike), u članku 2. definira se značenje pojedinih temeljnih pojmova odnosno izraza koji se koriste u samom tom Zakonu. Kako ZPSKS-EU određuje raznolike oblike pravosudne suradnje, već je na početku njegove primje-

ne zamijećeno kako bi bilo preglednije da su odredbe o značenju zakonskih izraza navedene iza svakog oblika suradnje, kao što je to navedeno u okvirnim odlukama Vijeća.² Bolja preglednost bila bi postignuta i stoga što je značenje izraza ponekad prema ZPSKS-EU drugačije nego što je to uobičajeno prema unutarnjem kaznenom pravu (primjerice izraz novčana kazna). Uglavnom, značenje izraza iz članka 2. ZPSKS-EU nužno je dobro upoznati i prepoznati (ponekad i uz istodobno upoznavanje s odgovarajućim okvirnim odlukama) jer predstavljaju ishodište za potpuno razumijevanje i pravilnu primjenu odgovarajućeg oblika pravosudne suradnje između država članica.

Dva su temeljna načela pravosudne suradnje u kaznenim stvarima s državama članicama Europske unije koja se izrijeком navode u općim odredbama ZPSKS-EU. Riječ je o načelu uzajamnog priznavanja između država članica Europske unije (članak 3.) i načelu učinkovite suradnje (članak 4.). Tako se načelo uzajamnog priznavanja određuje kao temelj pravosudne suradnje u kaznenopravnim stvarima unutar Europske unije. To načelo polazi od visoke razine povjerenja između pravosudnih sustava članica Europske unije i prema tom načelu određenu sudsku odluku (koje su to odluke određeno je okvirnim odlukama ili drugim pravnim aktima Europske unije) donesenu u jednoj državi članici treba priznati i izvršiti u državi članici kao nacionalnu odluku države članice.

Primjena načela učinkovite suradnje za nadležna tijela Republike Hrvatske znači obvezu postupanja tako da se u najvišoj mogućoj mjeri postigne svrha pravosudne suradnje. Naravno, sve u okviru svojih nadležnosti i u skladu s temeljnim načelima pravnog poretka Republike Hrvatske. Postupanje nadležnih tijela Republike Hrvatske u svjetlu načela učinkovite suradnje ne znači samo provedbu procesnih radnji kojima se ostvaruje pravosudna suradnja, već obuhvaća i obvezu tumačenja domaćeg prava u skladu s odredbama europskog prava. Naime, okvirnim odlukama priznat je posredan učinak na nacionalno pravo. U svezi s primjenom tog načela i obvezama tumačenja domaćeg prava u skladu s odredbama europskog prava valja posebice istaći presudu Suda pravde Europske unije u slučaju *Pupino (C 105/03)*. U navedenoj je odluci, između ostalog, navedeno: „*U svjetlu svih naprijed iznesenih razmatranja, sud zaključuje da je načelo tumačenja u skladu s pravom Zajednice obvezujuće u odnosu na okvirne odluke donesene u kontekstu VI. glave Ugovora o Europskoj uniji. Prilikom primjene nacionalnog prava, nacionalni sud koji je pozvan tumačiti ga to mora učiniti što je više moguće u svjetlu teksta i svrha okvirne odluke radi postizanja rezultata koji slijedi i tako poštovati članak 34. (2) (b) EU.*“

---

² Garačić, Ana. 2014. Zakon o pravosudnoj suradnji u kaznenim stvarima s državama članicama Europske unije – u sudskoj praksi. Zbornik radova *Novine u kaznenom zakonodavstvu – 2014.*, str. 132.

U odnosu na odluke domaćih sudova valja posebno istaći rješenje Vrhovnog suda Republike Hrvatske KŽ-eun-5/14, KŽ-eun-14/4, od 6. ožujka 2014. U tom je rješenju na jasan, precizan i sveobuhvatan način izražena bit primjene načela učinkovite suradnje iz članka 4. ZPSKS-EU, pa i obveza nadležnih tijela Republike Hrvatske koja sudjeluju u pravosudnoj suradnji u kaznenim stvarima s državama članicama EU da nacionalno pravo tumače u skladu s odredbama europskog prava.³

Opće odredbe ZPSKS-EU sadržavaju i odredbe o nadležnosti tijela Republike Hrvatske u postupcima pravosudne suradnje u kaznenim stvarima, i to u odnosu na: zaprimanje odluka stranih pravosudnih tijela (članak 5.), donošenje odluka domaćih tijela glede odluka koje se izvršavaju putem pravosudne suradnje (članak 6.) i prosljeđivanje odluka domaćih tijela (članak 7.).

Mjesna nadležnost županijskih sudova za zaprimanje odluka stranih pravosudnih tijela vezanih za odluku o novčanoj kazni određena je prema mjestu gdje fizička osoba ima prebivalište ili boravište odnosno boravak, a za pravnu osobu prema mjestu gdje je registrirano sjedište (članak 5. stavak 1. podstavak 4.). Za priznanje i izvršenje presuda kojima je izrečena kazna zatvora ili mjera koja uključuje oduzimanje slobode propisana je primarna mjesna nadležnost županijskih sudova prema mjestu gdje osuđenik ima prebivalište ili boravište odnosno boravak, a podredno je mjesno nadležan i županijski sud prema prebivalištu ili boravištu njegove obitelji (članak 5. stavak 1. podstavak 5.).

Prema članku 5. stavku 3. ZPSKS-EU propisana je i nadležnost Županijskog suda u Zagrebu, i to onda ako nadležnost županijskih sudova „... iz stav-

---

³ „Međutim, takvo doslovno tumačenje dovelo bi u pitanje ostvarivanje svrhe europskog prava, izraženog kroz spomenute odluke vijeća EU o europskom uhidbenom nalogu i postupcima predaje između država članica, ali i drugih propisa kojima se uređuje pravo Europske unije (direktiva i okvirnih odluka), a koji se odnose na zaštitu i prava žrtve u kaznenom postupku i drugim postupcima. Stoga, radi postizanja ciljeva i poštovanja načela izraženih u pravu EU, nacionalni su sudovi obvezani primijeniti nacionalno pravo u svjetlu slova i duha propisa EU. To znači da se nacionalno pravo u primjeni mora tumačiti koliko god je to moguće u svjetlu izričaja i svrhe referentnih okvirnih odluka i direktiva kako bi se time postigao rezultat kojim teže te okvirne odluke i direktive i kako bi tako bilo u skladu s odredbom članka 34. stavka 2. točke b Ugovora o Europskoj uniji (to je izrijekom navedeno i u presudi Europskog suda pravde u predmetu C 105/03 Pupino od 16. lipnja 2005.). Pristupanje EU Republika Hrvatska obvezala se također postupati u tom smislu.

Dakle, valja zaključiti da oštećenik ne može biti lišen svojih prava samo iz razloga što državni odvjetnik nije u cijelosti postupio u okviru svoje nadležnosti i u skladu s temeljnim načelima pravnog poretka Republike Hrvatske, na što je bio obvezan, i to tako da se u najvišoj mogućoj mjeri postigne svrha pravosudne suradnje u kaznenim stvarima unutar Europske unije, kako je to izrekom propisano člankom 4. ZPSKS-EU.

Stoga ovakvim kršenjem načela učinkovite suradnje u kaznenopravnim stvarima unutar Europske unije od strane državnog odvjetnika oživljava pravo oštećenika da sam zastupa svoja prava.“

ka 1. podstavaka 5. do 8. nije moguće utvrditi“. No, ova odredba ostaje nejasna zato što nije naznačeno na koji se članak odnosi dio teksta „iz stavka 1. podstavaka 5. do 8.“

Kada nenadležno domaće pravosudno tijelo zaprimi odluku stranih pravosudnih tijela, neće donositi odluku o oglašavanju nenadležnim, već će sukladno članku 5. stavku 4. ZPSKS-EU samo proslijediti zaprimljenu odluku stranih pravosudnih tijela nadležnom sudu, o čemu će odmah i neposredno obavijestiti pravosudno tijelo države izdavanja.

Nadležnost za donošenje odluka kojima domaća tijela ostvaruju pravosudnu suradnju uređena je za sve oblike u članku 6. ZPSKS-EU tako da je određeno kako su to domaća tijela nadležna prema domaćem pravu i u skladu s tim pravom. Pri tome se jedino u pogledu novčane kazne zakonodavac koristi izrazom koji nije u skladu s člankom 1. stavkom 1. navedenog Zakona. Za sve preostale oblike i odluke kojima se ostvaruje pravosudna suradnja koriste se izrazi iz članka 1. stavka 1. ZPSKS-EU, a u odnosu na novčanu kaznu umjesto izraza iz navedenog članka i stavka „odluka o novčanoj kazni“ koristi se izraz „presuda kojom je izrečena novčana kazna“. U praksi je ta razlika iz članka 6. ZPSKS-EU bila povod za raspravu kakvu vrstu odluka donose županijski sudovi kada priznaju odluku o novčanoj kazni koju je u državi izdavanja izdalo tijelo koje nije sud. Radilo se primjerice o rješenjima DARSA d.d. iz Slovenije kojima su našim državljanima s prebivalištem u RH izricane novčane kazne zbog prekršaja iz Zakona o javnim cestama. Razmišljanje se pojavilo u smjeru treba li u opisanim slučajevima odluka biti rješenje (prema domaćem pravu) ili pak presuda (s obzirom na to da članak 6. ZPSKS-EU govori o „presudi“, a ne o odluci o novčanoj kazni).

Određba članka 7. stavka 3. podstavka 2. ZPSKS-EU ostavlja otvorena pitanja tko ispunjava i ovjerava sadržaj potvrda koje se dostavljaju drugim državama članicama EU kao državama izvršenja kada se odluka odnosi na novčanu kaznu izrečenu u prekršajnom postupku. Prilikom prikupljanja sudske prakse nije uočen, barem ne na području Županijskog suda u Puli-Pola, niti jedan slučaj da su prekršajni sudovi ili druga nadležna tijela Republike Hrvatske koja su izrekla novčanu kaznu pod uvjetima iz članka 2. točke 15. ZPSKS-EU dostavila takvu odluku Županijskom sudu u Puli-Pola. Leži li mogući razlog takvome postupanju ili nepostupanju u tome što je nadležnost županijskog suda za ispunjavanje i ovjeru sadržaja potvrda i prosljeđivanje odluka određena samo u odnosu na odluke općinskih sudova s područja njegove mjesne nadležnosti? Istodobno je Županijski sud u Puli-Pola zaprimio doista veći broj odluka o novčanoj kazni koju su u državama izdavanja donijeli ne samo sudovi već i druga nadležna tijela tih država u smislu članka 2. točke 15. ZPSKS-EU.

Uporaba jezika u postupcima pravosudne suradnje uređena je člankom 9. ZPSKS-EU i to tako da se određuje uporaba hrvatskog jezika u slučajevima upućivanja instrumenata pravosudne suradnje od država članica EU nadlež-

nom pravosudnom tijelu Republike Hrvatske na priznanje i izvršenje. Pri tome i odluka i prateća dokumentacija moraju biti prevedeni na hrvatski jezik. Dopuštena je mogućnost da pravosudna tijela Republike Hrvatske prihvate i prijevod na engleski jezik, i to u hitnim slučajevima. No, uporabljeni izraz “u hitnim slučajevima” krajnje je pravno neodređen i ostavlja mogućnosti doista raznolikog tumačenja u praksi.

Tako iz odluke Vrhovnog suda Republike Hrvatske Kž-eun-23/14-4 od 30. svibnja 2014. proizlazi kako sama činjenica da se radi o provođenju postupka o priznanju i izvršenju europskog uhidbenog naloga (pri čemu je Okvirnom odlukom Vijeća 202/584 PUP od 13. lipnja 2002. o europskom uhidbenom nalogu određeno da se europski uhidbeni nalog izvršava „kao žurni predmet“) nije priznata kao hitan slučaj. Iz te odluke proizlazi i stajalište da prijevod odluke stranih pravosudnih tijela na jezik Republike Hrvatske predstavlja nužnu pretpostavku za priznanje i izvršenje odluke u svezi s kojom se traži pravosudna suradnja. Prema takvom stajalištu u dva bi promatrana oblika pravosudne suradnje prihvaćanje samo prijevoda na engleski jezik predstavljalo krajnju iznimku.

U članku 10. ZPSKS-EU govori se o isključenju provjere dvostruke kažnjivosti, i to u odnosu na definirane 32 kategorije kaznenih djela. Mora se raditi o kaznenom djelu iz izriječkom nabrojenog popisa od 32 kategorije djela za koja je propisana kazna zatvora ili mjera koja uključuje oduzimanje slobode u najdužem trajanju od tri godine ili više odnosno novčana kazna bez obzira na visinu propisane. Prema tome, isključenje provjere dvostruke kažnjivosti vezano je uz dva uvjeta koji se kumulativno moraju ostvariti: vrstu i težinu propisane kazne (novčana kazna bez obzira na visinu; kazna zatvora ili mjera koja uključuje oduzimanje slobode – pri čemu se mora raditi o kazni odnosno mjeri u najdužem trajanju od tri godine ili više) te pripadnost u neku od 32 kategorije kaznenih djela.

Taksativno navedeni popis od 32 kategorije kaznenih djela iz članka 10. ZPSKS-EU ne treba poistovjećivati s nazivima kaznenog djela iz Kaznenog zakona. Prvenstveno stoga što se u navedenom članku ne koristi izraz kazneno djelo, već izraz „za sljedeća kažnjiva djela“. Potom i stoga što kazneno pravo na području Europske unije odnosno između njezinih članica još uvijek nije toliko harmonizirano da bi se mogli navesti točni nazivi upravo kaznenih djela.

Sud pravde Europske unije u svojoj odluci C 303/05 *Advocatem voor de Wereld* od 3. svibnja 2007. izjašnjavao se, između ostalog, i o taksativno nabrojenom popisu 32 kategorije kaznenih djela. Radilo se o odluci koja se, doduše, odnosila na valjanost europskog uhidbenog naloga, ali stajališta Suda iznesena u navedenoj odluci primjenjiva su i na druge oblike pravosudne suradnje vezane uz načelo isključenja dvostruke kažnjivosti. Navedeni predmet obuhvaćao je, između ostalog, i pitanja je li taksativno sastavljen popis od 32 kategorije kaznenih djela suprotan načelu zakonitosti u kaznenim stvarima, i to posebice

elementu *lex certa*, te dolazi li uvođenjem isključenja dvostruke kažnjivosti za 32 kategorije kaznenih djela, dok se za ostale kategorije kaznenih djela provodi ispit dvostruke kažnjivosti, do kršenja načela jednakosti pred zakonom i do kršenja načela zabrane diskriminacije.

Sud u svojoj odluci konstatira da svrha Okvirne odluke nije usklađivanje zadanih kažnjivih djela u vezi s njihovim elementima ili kaznama koje su za njih propisane. Potom se navodi da Okvirna odluka doista u slučaju relevantna 32 kaznena djela napušta dvostruku kažnjivost, ali da ona ostaju kažnjiva u državi izdavanja naloga kaznom zatvora ili sigurnosnom mjerom maksimalno u trajanju od tri godine te da su ta kaznena djela definirana zakonom države izdavanja – koja mora poštovati temeljna prava i temeljna pravna načela kojih je dio i načelo zakonitosti u kaznenim stvarima. Posljedično, naglašava Sud, čak i ako država članica reproducira od riječi do riječi popis kaznenih djela u svrhu implementacije prava, definicija tih kaznenih djela i kazni je ona koja proizlazi iz prava države izdavanja naloga. Sud je stoga zaključio da je isključenje dvostruke kažnjivosti za određena kaznena djela u skladu s načelom zakonitosti. Potom Sud konstatira da je Vijeće na temelju načela uzajamnog priznavanja i u svjetlu visokog stupnja povjerenja i solidarnosti među državama članicama bilo sposobno usvojiti gledište da se, bilo zbog razloga njihove inherentne prirode, bilo zbog razloga kazne zatvora određene u maksimalnom trajanju od najmanje tri godine, radi o onoj vrsti kaznenih djela čije teže kršenje reda i javne sigurnosti opravdava činjenicu da se ne zahtijeva dvostruka kažnjivost. Najkraće rečeno, ocjena je Suda da je definiranje 32 kategorije kaznenih djela utemeljeno na razumnim i opravdanim mjerilima. U odnosu na prigovor vezan za načelo jednakosti i zabrane diskriminacije o tome da bi zbog nepreciznog određivanja zadanih kategorija moglo doći do nejednake ili različite implementacije Okvirne odluke u različite nacionalne pravne poretke država članica. Sud kratko utvrđuje da svrha Okvirne odluke o europskom uhidbenom nalogu nije usklađivanje materijalnog kaznenog prava u državama članicama.

Upravo okolnost da taksativni popis od 32 kažnjiva djela predstavlja u biti kategoriju djela, pri čemu se navedene kategorije iznimno razlikuju i po svojoj određenosti i jasnoći (primjerice koliko je jasna kategorija „računalni kriminalitet“ ili pak „rasizam i ksenofobija“ ili „varanje“ uz istodobno nabranje i kategorije „prijevera“), nužno dovodi do dileme smije li pravosudno tijelo države izvršenja preispitivati ispravnost oznake pravosudnog tijela države izdavanja da činjenično stanje doista spada u neku od kategorija za koje je isključena provjera dvostruke kažnjivosti, a ako da, koje su to granice preispitivanja. Naravno, sve u svjetlu činjenice da je člankom 3. ZPSKS-EU implementirano načelo uzajamnog priznavanja između država članica Europske unije. Riječ je o dilemi koja se ne pojavljuje samo u Republici Hrvatskoj, već i u pravnim sustavima drugih država članica EU.

Prema stajalištu Europske komisije i svrhe isključenja provjere dvostruke kažnjivosti, pravosudna tijela države izvršenja morala bi imati povjerenje i u dokaznu ocjenu i u pravnu kvalifikaciju kada pravosudno tijelo države izdavanja djelo smješta u neku od kategorija kažnjivih djela za koje se ne provjerava dvostruka kažnjivost. Tako Komisija u svojem mišljenju vezanom za preispitivanje europskog uhidbenog naloga navodi da bi se sudsko preispitivanje trebalo usmjeriti isključivo na pitanje identiteta tražene osobe i pitanje je li europski uhidbeni nalog pravilno sastavljen odnosno sadržava li sve potrebne elemente. Odgovori na takvu dilemu, s obzirom na različita rješenja prilikom implementacija okvirnih odluka, u raznim državama članicama Europske unije su raznoliki već na normativnoj razini. Austrijski sudovi, na primjer, smiju preispitivati je li pravna kvalifikacija i razvrstavanje u jednu od kategorija razumna, dok sudovi u Luksemburgu ocjenjuju je li kvalifikacija u europskom uhidbenom nalogu vjerojatna.⁴

Među pregledanim odlukama Vrhovni sud Republike Hrvatske se i u rješenjima Kž-eun-20/14 od 15. travnja 2014. i Kž-eun-17/14 od 17. ožujka 2014. izjašnjava o navedenoj dilemi. Iz sadržaja odluka proizlazi da pravosudna tijela Republike Hrvatske prilikom pravosudne suradnje u kaznenim stvarima s nadležnim pravosudnim tijelima država članica Europske unije ne bi smjela preispitivati činjeničnu podlogu i pravnu oznaku koju je određenom kažnjivom djelu dalo nadležno tijelo države izdavanja. Pored toga, sadržaj upućuje i na to da nadležna pravosudna tijela Republike Hrvatske ne bi smjela ocjenjivati niti dokaznu snagu oko postojanja sumnje na učin takve vrste kaznenog djela.

Vezano za granice preispitivanja odluka koje se izvršavaju temeljem pravosudne suradnje izdanih od drugih članica Europske unije u Republici Hrvatskoj, valja upozoriti i na rješenje Vrhovnog suda Republike Hrvatske Kž-eun-5/13 od 9. kolovoza 2013. koje je također vezano uz europski uhidbeni nalog i postupak predaje. Naime, u toj odluci Vrhovni sud Republike Hrvatske bavi se pitanjem provjere identiteta tražene osobe, pri čemu granicu takvog preispitivanja postavlja tako da pitanju identiteta pristupa baveći se, u biti, pitanjem postoji li u odnosu na traženu osobu doista sumnja da je počinitelj kaznenog djela. Naravno, da prilikom izvršenja europskog uhidbenog naloga valja provjeriti identitet tražene osobe, ali bi pri tome ta provjera morala biti ograničena na formalnu razinu (pravosudno tijelo države izvršenja trebalo bi samo utvrditi je li tražena osoba ona na koju se odnosi europski uhidbeni nalog). Upravo stoga može se postaviti pitanje, a bez dodatnog pitanja je li tom odlukom Vrhovni sud štitio prava tražene osobe, nije li se na taj način izašlo izvan granica načela uzajamnog priznavanja.

---

⁴ Šugman – Stubbs, Katja; Gorkič, Primož. 2010. *Evropski nalog za prijetje in predajo – teoretični in praktički vidiki*. GV-Založba Ljubljana, str. 93-94.

Odredbom članka 10. ZPSKS-EU, kada se govori o tome koje će nadležno pravosudno tijelo izvršiti odluku stranih pravosudnih tijela iz članka 1. tog Zakona bez provjeravanja dvostruke kažnjivosti, navodi se „nadležno pravosudno tijelo iz članka 7. ovog Zakona“. Međutim, članak 7. odnosi se na nadležnost pravosudnih tijela Republike Hrvatske vezanih za prosljeđivanje odluka domaćih tijela. Kada se dodatno ima u vidu da je odredbom članka 7. stavka 2. ZPSKS-EU propisano da europski uhiđbeni nalog i europski nalog za pribavljanje dokaza na propisanom obrascu domaći sudovi dostavljaju neposredno nadležnom tijelu države izvršenja (što znači da na taj način postupaju i općinski sudovi), onda pozivanje na nadležno pravosudno tijelo iz članka 7. tog zakona postaje nejasno. Otvara se pitanje je li riječ o nomotehničkoj pogreški prilikom donošenja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravosudnoj suradnji u kaznenim stvarima s državama članicama Europske unije (NN 81/13) u kojem je člankom 9. mijenjan članak 10. ZPSKS-EU, a prethodno je u članku 7. ZPSKS-EU (NN 91/10) bilo propisano izvršenje instrumenata pravosudne suradnje u kaznenim stvarima odnosno nadležnost pravosudnih tijela Republike Hrvatske za izvršenje.

Isključenje dvostruke kažnjivosti iz članka 10. ZPSKS-EU važno je i zato što određuje i sadržaj izreke odluka, kao i sadržaj okolnosti koje se moraju ocjenjivati i obrazlagati u odlukama (primjerice kod novčane kazne).

Odredbom članka 132. ZPSKS-EU propisana je supsidijarna primjena određenih zakona, i to na sva pitanja koja nisu uređena tim Zakonom. Radi se o sljedećim zakonima: Zakonu o međunarodnoj pravnoj pomoći u kaznenim stvarima, Zakonu o kaznenom postupku, Zakonu o Uredu za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta, Zakonu o sudovima, Zakonu o sudovima za mladež, Zakonu o izvršavanju kazne zatvora, Zakonu o izvršavanju sankcija izrečenih maloljetnicima za kaznena djela i prekršaje, Zakonu o probaciji i Ovršnom zakonu. Nije predviđena supsidijarna primjena Zakona o odgovornosti pravnih osoba za kaznena djela (NN 151/03, 110/07, 45/11 i 143/12), Zakona o postupku oduzimanja imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom i prekršajem (NN 145/10) te Prekršajnog zakona (NN 107/07 i 39/13).

Odredivši primjenu tih zakona na odgovarajući način, zakonodavac jasno upućuje pravosudna tijela na to koji su još izvori procesnih pravila i prava vezani za pravosudnu suradnju u kaznenim stvarima kada je riječ o pitanjima koja nisu uređena odredbama ZPSKS-EU. Drugi zakoni su, prema tome, supsidijarne naravi. No, takva supsidijarna primjena Zakona o kaznenom postupku odnosi se i na neka temeljna ljudska i procesna prava kao što su razlozi primjene istražnog zatvora ili procesno pravo podnositelja redovnog pravnog lijeka. Već u rješenju KŽ-eun-2/13 od 26. srpnja 2013., donesenom u prvom mjesecu primjene ZPSKS-EU, Vrhovni sud Republike Hrvatske poziva se na supsidijarnu primjenu ZKP-a, i to članka 123. stavka 1. točke 1. u odnosu na osnove i razloge za određivanje i primjenu istražnog zatvora radi predaje.

Supsidijarna primjena ZKP/08 bila je i dodatni temelj Vrhovnom sudu Republike Hrvatske da oštećenici prizna pravo podnositelja pravnog lijeka u postupku izvršenja europskog uhidbenog naloga već spomenutim rješenjem KŽ-eun-5/14-4, KŽ-eun-14/14-4 od 6. ožujka 2014.⁵

Supsidijarna primjena drugih zakona u situaciji kada ZPSKSDČ-EU implementira okvirne odluke i direktive tako da propušta u tom Zakonu urediti pojedina bitna procesna pitanja (primjerice funkcionalnu nadležnost unutar nadležnog suda, vrstu i sadržaj te proceduru donošenja odluke) dovela je u praksi do različitih tumačenja u kojoj se mjeri i na koji se način primjenjuju nabrojani supsidijarni zakoni. Pregledana sudska praksa pokazuje da je to dovelo i do različite prakse u pogledu pojedinih procesnih pravila vezanih uz pravosudnu suradnju kao što su: sadržaj izreke presuda u postupcima priznanja i izvršenja presuda kojima je izrečena kazna zatvora, pitanje obligatornog istražnog zatvora u tom obliku pravosudne suradnje te funkcionalna nadležnost suda u postupcima priznanja i izvršenja odluka o novčanoj kazni, kao i vrste odluka i načina izvršavanja novčanih kazni.

3. PRIZNANJE I IZVRŠENJE ODLUKE O NOVČANOJ KAZNI

3.1. Područje primjene

U odnosu na ovaj oblik pravosudne suradnje u kaznenim stvarima između država članica EU odredbama ZPSKS-EU implementirana je Okvirna odluka Vijeća 2005/2014/PUP od 24. veljače 2005. o primjeni načela uzajamnog priznavanja novčanih kazni (Službeni list Europske unije 76 od 22. ožujka 2005.). Pri tome je uočeno da se u članku 1. stavku 2. ZPSKS-EU navodi pogrešan

---

⁵ „Uz to, napomenuti je da je Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku (NN 145/13) hrvatski zakonodavac već u određenoj mjeri implementirao neke odredbe spomenute Direktive, kako to proizlazi iz obrazloženja Prijedloga tog Zakona. Tako se u obrazloženju Prijedloga tog Zakona uz novouvedenu odredbu članka 206.a ZKP/08, kojom je propisano pravo žrtve i oštećenika na obavijest od državnog odvjetnika o poduzetim radnjama povodom prijave žrtve i oštećenika, čemu odgovara i dužnost državnog odvjetnika da tome udovolji, izrijekom navodi da se ‘radi o pravu žrtve u skladu s usvojenim standardima istaknutim u Direktivi 2012/29 EU Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi minimalnih standarda u pravima, podršci i zaštiti žrtava kaznenog djela.’

Postupak predaje po europskom uhidbenom nalogu, ima li se u vidu cilj koji se tim postupkom treba postići, kako je on definiran i Okvirnom odlukom o europskom uhidbenom nalogu, najizravnije je usmjeren uspješnoj realizaciji kaznenog postupka u vezi s kojim je izdan. Stoga ga i nije moguće promatrati izolirano od kaznenog postupka u vezi s kojim je izdan, jer bi se time gubio njegov smisao i svrha. O tome, uostalom, govori i odredba članka 132. ZPSKSDČ-EU koja upućuje na smislenu primjenu odgovarajućih odredba ZKP/08, a to podrazumijeva i, u slučaju potrebe, adekvatno respektiranje uloge oštećenika.“

datum navedene Okvirne odluke kao „24. veljače 2004.“ umjesto 24. veljače 2005. Riječ je o Okvirnoj odluci koja je prema podacima Europske pravosudne mreže (*European Judicial Network – EJN*) na dan 23. lipnja 2014. implementirana u nacionalno pravo gotovo svih država članica, osim: Grčke, Italije (u kojoj je proces implementacije započeo) i Irske. Prema pregledanim sudskim odlukama i broju predmeta zaprimljenih u Županijskom sudu u Puli-Pola, radi se, uz europski uhitbeni nalog, o najčešćem obliku pravosudne suradnje u kaznenim stvarima prema ZPSKS-EU pred sudovima Republike Hrvatske kao države izvršenja.

Odluka o novčanoj kazni prema članku 2. točki 15. ZPSKS-EU ima autonomno značenje u vidu pravomoćne odluke kojom je fizičkoj ili pravnoj osobi naloženo plaćanje novčane kazne, koju je donio: sud države izdavanja za djelo kažnjivo prema pravu te države; nadležno tijelo države izdavanja koje je izreklo novčanu kaznu za djelo kažnjivo prema pravu te države **pod uvjetom da je osobi dano pravo osporavanja takve odluke pred kaznenim sudom**; nadležno tijelo države izdavanja za radnje koje predstavljaju kršenje nacionalnog prava i kažnjive su u skladu s tim pravom u državi izdavanja, **pod uvjetom da je osobi dano pravo osporavanja takve odluke pred kaznenim sudom**, te kazneni sud povodom pravnog lijeka podnesenog na odluku nadležnog tijela države izdavanja. Shodno tome, jasno proizlazi da je riječ o odlukama ne samo kaznenih (u užem smislu) sudova, već i o odlukama prekršajnih sudova, pa i upravnih tijela pod određenim uvjetima.

Polazno ishodište sudovima pri odlučivanju o priznanju odluke o novčanoj kazni mora biti opisano autonomno značenje izraza „odluka o novčanoj kazni“, a sve stoga da se ne bi pristupalo priznanju ako je riječ o odluci o novčanoj kazni na koju se ne primjenjuje Okvirna odluka Vijeća 205/214 UP od 24. veljače 2005. i ZPSKS-EU. Valja istaknuti rješenje Vrhovnog suda Republike Hrvatske Kž-eun-6/14 od 21. svibnja 2014. (kojom odlukom je ukinuta prvostupanijska presuda i predmet vraćen na ponovno odlučivanje, i to po službenoj dužnosti) u kojem se kao razlog ukidanja ističe da iz stanja spisa proizlazi kako se ne radi o odluci suda države izdavanja za djelo kažnjivo prema pravu te države (članak 2. točka 15.a ZPSKS-EU) te kako iz stanja spisa ne proizlazi da je ostvaren temeljni uvjet za primjenu navedenog Zakona u smislu preuzimanja izvršenja novčane kazne, tj. da je osobi dano pravo osporavanja takve odluke pred kaznenim sudom.

Novčana kazna prema ZPSKS-EU ima svoje autonomno značenje u odnosu na Kazneni zakon (NN 125/11 i 144/12 – dalje u tekstu: KZ/11). Naime, prema članku 2. točki 16. ZPSKS-EU, novčana kazna znači obvezu plaćanja novčanog iznosa utvrđenog kao sankcija nekom od odluka iz točke 15. istoga članka, ali uz to obuhvaća i druge oblike obveze plaćanja: naknade štete određene oštećeniku u kaznenom postupku odlukom iz točke 15. članka 2. ZPSKS-EU, troškova sudskog ili upravnog postupka u kojem je donesena od-

luka iz točke 15. članka 2. istoga Zakona, novčanog iznosa utvrđenog odlukom iz točke 15. članka 2. istoga Zakona u korist javne ustanove ili humanitarne organizacije ili fonda za naknadu štete žrtvama kaznenog djela.

U svezi sa značenjem pojma novčane kazne valja naglasiti i članak 78. ZPSKS-EU – kojim je propisano da novčana kazna ne uključuje: oduzimanje predmeta namijenjenih, upotrijebljenih ili nastalih počinnjenjem kaznenog djela, oduzimanje imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom i zahtjev za naknadu i popravak štete koji je izvršen na temelju odredbi Uredbe Vijeća (EZ-a) br.44/2001 od 22. prosinca 2000. o sudskoj nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima. Prema tome izraz novčanu kaznu i njezino značenje u smislu ZPSKS-EU definira ne samo članak 2. točke 15. i 16. tog Zakona već i članak 78.

Područje primjene priznanja i izvršenja odluke o novčanoj kazni određuje i članak 77. ZPSKS-EU. Razlikuju se dvije grupe kažnjivih djela, i to ona iz stavka 1. kod kojih je isključena provjera dvostruke kažnjivosti te ona iz stavka 2. kod kojih mora biti ostvaren uvjet dvostruke kažnjivosti.

Bez provjere dvostruke kažnjivosti priznat će se odluka, osim za kažnjiva djela iz čl. 10. ZPSKS-EU (što obuhvaća već spomenute 32 kategorije kažnjivih radnji), još i u odnosu na dodatnih sedam kategorija kažnjivih radnji, i to: kršenje propisa o cestovnom prometu, uključujući pravila o broju sati, vožnje i počinaka te propisa o opasnim tvarima; krijumčarenje robe; povredu prava intelektualnog vlasništva; prijetnju i nasilna djela protiv osoba – uključujući nasilje na sportskim priredbama; kaznena djela oštećenja tuđe imovine; krađu; prijestupe koje su države članice inkriminirale radi izvršavanja obveza iz instrumenata usvojenih u smislu Ugovora o Europskim zajednicama ili glave VI. Ugovora o Europskoj uniji.

Uz ostvarenje uvjeta dvostruke kažnjivosti nadležni sud u Republici Hrvatskoj, kao državi izvršenja, priznat će odluku o novčanoj kazni „...neovisno o zakonskom opisu i pravnoj kvalifikaciji kažnjive radnje prema nacionalnom pravu države izdavanja“ (stavak 2. članka 77. ZPSKS-EU).

3.2. Odluka o priznanju i izvršenju

Odredbom članka 77. stavka 3. ZPSKS-EU propisano je da se na izvršenje novčane kazne primjenjuju odredbe koje vrijede za izvršenje novčanih kazni prema domaćem pravu. Županijski sud u Puli-Pola u svojim prvim predmetima⁶ vezanim za priznanje i izvršenje novčane kazne u odnosu na preuzetu novčanu kaznu i njezino izvršenje pozivao se na odredbe KZ/11 (odredivši

---

⁶ Rješenja Kir-eun-5/14-2 od 3. ožujka 2014. i Kir-6/14-2 od 3. veljače 2014.

novčanu kaznu u dnevnim iznosima te određivši da će se neplaćena novčana kazna zamjenjivati sukladno odredbi čl. 43. KZ/11). Prve odluke donio je sudac istrage (pri čemu se u oba slučaja radilo o postupcima priznanja odluke DARSA d.d. iz Republike Slovenije, tj. o odlukama o novčanoj kazni u smislu članka 2. točke 15.c ZPSKS-EU), ali nakon što je jedan predmet povodom žalbe dospio na odlučivanje izvanraspravnom vijeću Županijskog suda u Puli-Pola, dolazi do promjene sudske prakse. Naime, u rješenju Kv-eun-8/14 od 30. svibnja 2014., kao i u većem broju potom donesenih odluka o priznanju i izvršenju novčanih kazni vezanih za prekršaje u državi izdavanja, Županijski sud u Puli-Pola više ne određuje novčanu kaznu u dnevnim dohocima, već određuje kunsku protuvrijednost prema srednjem tečaju eura na dan donošenja odluke, tj. u nominalnom iznosu (sukladno članku 81. stavku 2. ZPSKS-EU). Jednako tako, Županijski sud u Puli-Pola više se u odnosu na izvršenje preuzete novčane kazne ne poziva na odredbu KZ/11, već na temelju članka 82. stavka 1. ZPSKS-EU te članka 33. i članka 34. Prekršajnog zakona određuje rok dužnosti plaćanja novčane kazne određujući da će se u slučaju neplaćanja novčane kazne u određenom roku ona prisilno naplatiti sukladno članku 34. stavku 1. Prekršajnog zakona.

Navedena promjena sudske prakse uzrokovana je sadržajem članka 82. stavka 1. ZPSKS-EU koja propisuje da će sud izvršiti dostavljenu odluku o novčanoj kazni „u skladu s domaćim pravom na način kako izvršava novčanu kaznu koju je izrekao domaći sud“, kao i sadržajem članka 83. istog Zakona koji propisuje da će sud primijeniti zamjenske sankcije „u skladu s domaćim pravom“ kada odluku o novčanoj kazni nije moguće izvršiti u cijelosti ili djelomično. Naravno, imajući pri tome u vidu da se u biti radilo o preuzimanju odluke o novčanoj kazni koja bi u nacionalnom pravu Republike Hrvatske odgovarala prekršaju. Dodatno je razmatrana, na sjednici Kaznenog odjela Županijskog suda u Puli-Pola (u ostvarenom očekivanju da će tog oblika pravosudne suradnje biti sve više) i okolnost da Prekršajni zakon nije naveden u odredbi članka 132. stavka 1. ZPSKS-EU. No, zaključak je da nije riječ o pitanju koje nije uređeno ZPSKS-EU, sve s obzirom na sadržaj odredbi članka 82. stavka 1. i članka 83.

Pregledom sudske prakse uočeno je da se Županijski sud u Sisku i Županijski sud u Osijeku u odnosu na izvršenje priznate novčane kazne glede prekršajne novčane kazne pozivaju na članke 42. i 43. KZ/11, dok se Županijski sud u Zagrebu (poput Županijskog suda u Puli-Pola u svojim naknadnim odlukama) poziva u takvim situacijama na članak 34. stavak 1. Prekršajnog zakona. Županijski sud u Varaždinu pak navodi da će se novčana kazna izvršiti u skladu s pravom Republike Hrvatske na način kako se izvršava novčana kazna koju je izrekao domaći sud.

Razmatrajući pitanje izvršenja neplaćene preuzete novčane kazne, valja dodatno upozoriti na to da domaći sud sukladno članku 83. ZPSKS-EU dopušta

primjenu zamjenske sankcije, uključujući kaznu zatvora, isključivo uz uvjet da država izdavanja u potvrdi iz članka 87. stavka 2. ZPSKS-EU dopusti primjenu takve zamjenske sankcije. Navedeni element, eventualno sadržan u potvrdi, valja procijeniti prilikom sastava i obrazlaganja odluke o primjeni novčane kazne, i to u dijelu izvršavanja novčane kazne u slučajevima nemogućnosti izvršenja u cijelosti ili djelomično.

Odredba članka 77. stavka 1. ZPSKS-EU određuje i nadležnost pravosudnog tijela za priznanje odluke o novčanoj kazni pozivom na sud iz članka 5. stavka 1. podstavka 4. tog Zakona. Riječ je o županijskom sudu prema mjestu gdje fizička osoba ima prebivalište ili boravište odnosno prema mjestu gdje pravna osoba ima registrirano sjedište. Međutim, ZPSKS-EU, niti u Općim odredbama niti u glavi VI. ne propisuje funkcionalnu nadležnost unutar županijskog suda za priznanje odluke o novčanoj kazni.

Sudska praksa upućuje na razlike u postupanju pojedinih županijskih sudova vezano za funkcionalnu nadležnost u postupku donošenja odluke o priznanju i izvršenju novčane kazne. Tako odluku o priznanju i izvršenju novčane kazne donose u izvanraspravnom vijeću Županijski sud u Varaždinu, Županijski sud u Puli-Pola i Županijski sud u Sisku. Suprotno tome, navedenu vrstu odluke u Županijskom sudu u Osijeku i Županijskom sudu u Zagrebu donosi sudac istrage. Razlika u odnosu na procesno pitanje tko donosi odluku unutar županijskog suda o priznanju i izvršenju odluke o novčanoj kazni posljedično znači i to kako se kao drugostupanjski sud u ovoj vrsti postupka pojavljuju različiti sudovi (ili Vrhovni sud Republike Hrvatske ili izvanraspravno vijeće županijskog suda).

U odnosu na gore istaknuto pitanje u svojem rješenju Kv-eun-1/14 od 28. svibnja 2014. (kojim je ukinuto rješenje suca istrage i predmet upućen na ponovno odlučivanje, i to stoga što rješenje nije donijelo ovlašteno tijelo) Županijski sud u Puli-Pola poziva se na članak 132. ZPSKS-EU te na supsidijarnu primjenu članka 19.c stavka 7. i 19.d stavka 3. ZKP/08 kada nalazi da odluku u ovoj vrsti postupka valja donositi u vijeću sastavljenom od tri suca.

Uočena je neujednačena sudska praksa i u pitanju kakva se vrsta odluka donosi u postupcima vezanim za priznanje odluka o novčanoj kazni drugih država članica u Republici Hrvatskoj kada je riječ o prekršajima. Tako Županijski sud u Puli-Pola i Županijski sud u Varaždinu te Županijski sud u Osijeku i Županijski sud u Zagrebu donose rješenje, a Županijski sud u Sisku donio je u predmetu Kv-1/14 presudu. Županijski sud u Puli-Pola na sjednici Kaznenog odjela razmatrao je i ovo procesno pitanje te smatra da članci 6. i 82. stavak 1. ZPSKSDČ-EU upućuju na domaće pravo u slučajevima priznavanja odluka o novčanoj kazni vezanim za oblik prekršaja u državi izdavanja pa da stoga u tim slučajevima i odluka pravosudnog tijela Republike Hrvatske kao države izvršenja sukladno domaćem pravu mora biti rješenje.

Vrstu i sadržaj odluka koje donose županijski sudovi u postupcima izvršenja u odluci o novčanoj kazni prema ZPSKS-EU određuju odredbe članka 77.

te članaka 80. i 85. navedenog Zakona. Riječ je o ovim odlukama: odluka o priznanju i izvršenju odluke o novčanoj kazni, odluka o odbijanju priznanja i izvršenja te odluka o obustavi izvršenja odluke o novčanoj kazni.

Odluku o priznanju i izvršenju odluke o novčanoj kazni županijski sudovi dužni su obvezno donijeti u slučajevima iz članka 77. stavka 1. ZPSKS-EU (kada se radi o kategorijama kažnjivih djela za koja je isključena provjera dvostruke kažnjivosti) te iz članka 77. stavka 2. ZPSKS-EU (u odnosu na kažnjiva djela za koja postoji dvostruka kažnjivost). Naime, u odredbama članka 77. stavka 1. i stavka 2. zakonodavac se koristi imperativnim izričajem.

Za ovaj oblik pravosudne suradnje ZPSKS-EU propisuje i razloge za odbijanje priznanja i izvršenja koji mogu biti apsolutni ili relativni. U slučaju apsolutnih razloga sud je dužan odbiti priznanje i izvršenje odluke o novčanoj kazni. Tako se u članku 80. stavku 1. ZPSKS-EU koristi imperativna norma u vidu „sud **će odbiti**“, a potom se u četiri točke navode i sami razlozi. U odnosu na relativne razloge u članku 80. stavku 2. koristi se izričaj „sud **može**“, a potom se ti razlozi razvrstavaju u sedam zasebnih točaka. Pri postojanju relativnih razloga ostaje na ocjenu županijskom sudu odluka o tome hoće li izvršiti ili odbiti priznanje i izvršenje odluka o novčanoj kazni, pri čemu bi se sudovi morali rukovoditi načelima učinkovite suradnje, svrhovitosti i prava na pošteno suđenje.

Sadržaj izreke i obrazloženja odluke kojom se priznaje i izvršava odluka o novčanoj kazni koju donosi nadležni sud Republike Hrvatske nije izriječkom kao zasebna odredba propisan u glavi VI. ZPSKS-EU. Međutim, sadržaj izreke i obrazloženja odluke o priznanju i izvršenju, u biti, određuju sljedeće odredbe ZPSKS-EU: članak 77. (koja se odluka o novčanoj kazni priznaje i iz kojih razloga), članak 81. (određivanje iznosa koji treba platiti), članak 82. (izvršavanje u skladu s domaćim pravom) i članak 83. (mogućnost primjene zamjenske sankcije). Ako je riječ o primjeni članka 77. stavka 1. ZPSKS-EU, u izreci i obrazloženju odluke o novčanoj kazni nije nužno utvrđivanje identiteta norme prema domaćem pravu za ta djela. Na to jasno upućuje, između ostalih, i rješenje Vrhovnog suda Republike Hrvatske Kž-eun-29/14-4 od 8. srpnja 2014. Odluku i sadržaj njezina obrazloženja određuje i članak 80. (postoje li ili ne apsolutni odnosno relativni razlozi za odbijanje).

Sadržaj izreke, s obzirom na to u čiju se korist plaća novčana kazna, određuje i članak 86. ZPSKS-EU. Riječ je o odredbi koja propisuje da ako nije drugačije ugovoreno između Republike Hrvatske i države izdavanja, naknada ostvarena naplatom novčane kazne pripada Republici Hrvatskoj.

Rješenje o obustavi izvršenja odluke o novčanoj kazni nadležni sud u Republici Hrvatskoj donosi obvezno kad zaprimi obavijest od nadležnog tijela države izdavanja o postojanju razloga koji priječe njezino izvršenje (članak 85. ZPSKS-EU).

4. PRIZNANJE I IZVRŠENJE PRESUDE KOJOM JE IZREČENA KAZNA ZATVORA ILI MJERA KOJA UKLJUČUJE ODUZIMANJE SLOBODE

4.1. Područje primjene

Pitanje priznanja i izvršenja presude kojom je izrečena kazna zatvora ili mjera koja uključuje oduzimanje slobode također je posebno uređeno u Europskoj uniji. Riječ je o Okvirnoj odluci Vijeća 208/909 PUP od 27. studenoga 2008. o primjeni načela uzajamnog priznavanja presuda u kaznenim predmetima kojima se izriču kazne zatvora ili mjere koje uključuju oduzimanje slobode s ciljem njihova izvršenja u Europskoj uniji (Službeni list Europske unije L 81/08, 27. studenoga 2008.). Prema podacima Europske pravosudne mreže, na dan 11. srpnja 2014. ta je Okvirna odluka implementirana u nacionalno pravo sljedećih država članica EU: Austrije, Belgije, Hrvatske, Cipra, Češke Republike, Danske, Finske, Francuske, Mađarske, Italije, Latvije, Luksemburga, Malte, Nizozemske, Poljske, Rumunjske, Slovačke, Slovenije i Ujedinjenog Kraljevstva. Prema istom izvoru proces implementacije bio je u tijeku u Bugarskoj, dok nema naznake o eventualnim datumima implementacije u ovim državama članicama: Estoniji, Njemačkoj, Grčkoj, Irskoj, Litvi, Portugalu, Španjolskoj i Švedskoj. Uzgred rečeno, riječ je o Okvirnoj odluci koja je morala biti provedena u nacionalno pravo država članica do 5. prosinca 2011.

Odredbom članka 89. ZPSKS-EU propisano je područje primjene ovog oblika pravosudne suradnje. Pri tome članak 89. stavak 1. ZPSKS-EU uređuje isključivo priznanje presuda kojima je izrečena kazna zatvora ili mjera koje uključuju oduzimanje slobode samo u odnosu na djela za koja je ispunjen uvjet dvostruke kažnjivosti. Tako je propisano da će sud iz članka 5. stavka 1. podstavka 5. (riječ je o županijskim sudovima prema mjestu gdje osoba ima prebivalište ili boravište odnosno boravak, a podredno prema prebivalištu ili boravištu osuđenikove obitelji) priznati navedenu vrstu odluka „za djelo koje prema domaćem pravu sadrži bitna obilježja kažnjivog djela neovisno o zakonskom opisu i pravnoj kvalifikaciji kažnjive radnje navedenim u zaprimljenoj presudi“.

Međutim, područje primjene određuje i članak 10. ZPSKS-EU. Riječ je o odredbi koja je smještena u glavi I. Opće odredbe – što znači da se primjenjuje na sve oblike pravosudne suradnje. Slijedom izloženog proizlazi da je područje primjene pravosudne suradnje vezane za izvršenje presuda kojom je izrečena kazna zatvora ili mjera koja uključuje oduzimanje slobode uređeno ne samo člankom 89. već i člankom 10. ZPSKS-EU. Priroda 32 kategorije kažnjivih radnji iz članka 10. ZPSKS-EU jest takva da će se, u pravilu, raditi o onim vrstama kažnjivih radnji koje su određene kao kaznena djela u državi izdavanja i u državi izvršenja.

Na naprijed navedeno upućuje i članak 7. stavci 1. i 3. Okvirne odluke vijeća 2008/909/PUP od 27. studenoga 2008. o primjeni načela uzajamnog priznavanja presuda u kaznenim predmetima kojima se izriču kazne zatvora ili mjere koje uključuje oduzimanje slobode s ciljem njihova izvršenja u Europskoj uniji. Naime, u članku 7. stavku 1. Okvirne odluke Vijeća 2008/909/PUP propisano je: „Na temelju ove Okvirne odluke te bez provjere dvojne kažnjivosti djela priznaju se presude te izvršavaju izrečene kazne za sljedeća kaznena djela, ako se za njih u državi članici izdavateljici naloga izriče maksimalna kazna zatvora ili mjera oduzimanja slobode od najmanje tri godine sukladno pravu države članice izdavateljice naloga“, a potom slijedi popis već navedene 32 kategorije kaznenih djela. U odredbi članka 7. stavka 3. te Okvirne odluke propisano je pak: „Za kaznena djela koja nisu obuhvaćena stavkom 1. država članica izvršiteljica naloga može priznati presudu i izvršenje kazne pod uvjetom da se one odnose na djela koja su kaznena djela na temelju prava države članice izvršiteljice naloga bez obzira na njihove sastavne elemente ili opis“. Slijedom izloženog proizlazi da je sadržaj članka 7. stavka 1. i stavka 3. Okvirne odluke implementiran u ZPSKS-EU, kako kroz sadržaj članka 10. tako i kroz sadržaj članka 89. stavka 1. ZPSKS-EU.

Dodatno valja istaći da je za provedbu pravosudne suradnje vezane za priznanje i izvršenje presude kojom je izrečena kazna zatvora ili mjera koja uključuje oduzimanje slobode bez pravnog značenja gdje se osuđenik nalazi u trenutku pokretanja ove vrste postupka (članak 89. stavak 2. ZPSKS-EU).

Osim toga, područje primjene ovog oblika pravosudne suradnje između država članica određuje i članak 22.a stavak 2. ZPSKS-EU (koji je smješten u glavu II. Europski uhidbeni nalog). Navedenom odredbom uređeno je postupanje suda u Republici Hrvatskoj, kao državi izvršenja, u procesnim situacijama ako je europski uhidbeni nalog izdan radi izvršenja kazne zatvora ili mjere koja uključuje oduzimanje slobode, a tražena osoba je državljanin Republike Hrvatske s prebivalištem na njezinu području koja se suglasila s izdržavanjem kazne u Republici Hrvatskoj. U danoj procesnoj situaciji propisano je da će nadležni sud odgoditi odlučivanje o europskom uhidbenom nalogu te da će radi preuzimanja izvršenja sankcije sud Republike Hrvatske, kao države izvršenja, od države izdavanja naloga zatražiti dokumentaciju. Bila bi to, naravno, presuda i potvrda u smislu članka 103. stavka 1. ZPSKS-EU. Nadalje, propisano je da će nakon pravomoćnosti „odluke o preuzimanju izvršenja strane sankcije“ sud u Republici Hrvatskoj odbiti izvršenje europskog uhidbenog naloga. S obzirom na taj izraz, kao i s obzirom na prethodni izraz „preuzimanje izvršenja sankcije“, valja istaći da je riječ o nomotehničkoj neusklađenosti unutar ZPSKS-EU. Oblik pravosudne suradnje s državama članicama Europske unije jest priznanje i izvršenje presude kojom je izrečena kazna zatvora ili mjera koja uključuje oduzimanje slobode, dok „preuzimanje izvršenja“ i „odluke o preuzimanju izvršenja“ odgovara izričaju i značenju iz područja međunarodne kaznenopravne pomoći uređene ZOMPO.

Upravo primjena članka 22.a stavka 2. ZPSKS-EU u praksi Županijskog suda u Puli-Pola (prema preglednim odlukama i u praksi Županijskog suda u Šibeniku te Vrhovnog suda Republike Hrvatske) pokazala se posebno spornom. Sve stoga što u procesnoj situaciji iz članka 22.a stavka 2. ZPSKS-EU do priznanja presude i izvršenja kazne zatvora dolazi na inicijativu suda Republike Hrvatske – kao države izvršenja europskog uhiđenog naloga, a zakonopisac nije propisao kako postupiti (niti u odnosu na europski uhiđbeni nalog niti u odnosu na iznesenu inicijativu za pokretanje postupka priznanja presude izvršenja kazne) u slučajevima kada nadležno državno tijelo države izdavanja odbije dostaviti potrebnu dokumentaciju ili pak ne postoji interes tog tijela da nadležnost za izvršenje svoje presude u svezi s kaznom zatvora proslijedi na nadležni sud Republike Hrvatske.

4.2. Odluka o priznanju i izvršenju te primjena domaćeg prava

U članku 91. ZPSKS-EU detaljno su propisani uvjeti i načini na koji dolazi do priznanja presude kojom je izrečena kazna zatvora ili mjera koja uključuje oduzimanje slobode i izvršenje kazne. Nadležni županijski sud dužan je odmah po zaprimanju strane presude, a sukladno stavku 1., provjeriti je li uz nju dostavljena i potvrda u smislu odredbe članka 103. stavka 1. ZPSKS-EU. Samo zaprimanje strane presude ne znači ujedno i započinjanje, u procesnom smislu, postupka priznanja i izvršenja presude kojom je izrečena kazna zatvora ili mjera uključuje oduzimanje slobode. Sve stoga što je člankom 93. stavkom 1. ZPSKS-EU (koji propisuje rokove za donošenje odluke o priznanju presude i donošenje rješenja o upućivanju na izdržavanje kazne) propisano da će, po primitku presude i potvrde, sud „...odmah **započeti** postupak...“. Citirani sadržaj članka 93., naime, upućuje na to da je nužan uvjet za započinjanje postupka i računanje rokova (koji ne mogu biti dulji od 90 dana) primitak, ne samo presude već i potvrde. Navedeno tumačenje moglo bi biti dovedeno u pitanje zbog stajališta Vrhovnog suda Republike Hrvatske izloženog u odlukama Kž-eun-12/14-4 od 26. ožujka 2014. i Kž-eun-22/14-7 od 3. srpnja 2014. (u kojim se odlukama Vrhovni sud izjašnjava da nije nužna dostava i presude i potvrde iz države izdavanja).

Sukladno članku 91. stavku 1. ZPSKS-EU, tri su alternativno propisana uvjeta za priznanje i izvršenje presude kojom je izrečena kazna zatvora ili mjera koja uključuje oduzimanje slobode koju utvrđuje nadležni županijski sud. Riječ je o sljedećim uvjetima: 1. da je osuđenik državljanin Republike Hrvatske i u njoj ima prebivalište/boravište; 2. da je osuđenik državljanin Republike Hrvatske, bez prebivališta/boravišta u Republici Hrvatskoj, kojemu je presudom, upravnom odlukom ili drugom mjerom koja je posljedica presude izrečena mjera deportacije ili protjerivanja u Republiku Hrvatsku nakon

otpuštanja s izdržavanja kazne; 3. da je, izvan slučajeva pod točkom 1. i 2. navedenog stavka, ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa dalo suglasnost državi izdavanja za prosljeđivanje presude kojom je izrečena kazna zatvora ili druga mjera koja uključuje oduzimanje slobode Republici Hrvatskoj radi priznanja, s čime se suglasio i osuđenik.

Pitanjem postojanja jednog od alternativno propisanih uvjeta iz članka 91. stavka 1. ZPSKS-EU bavio se i Vrhovni sud u svojoj presudi KŽ-eun-25/14 od 16. srpnja 2014. navodeći da u konkretnom slučaju postoji razlog iz članka 91. stavka 1. točke 2. ZPSKS-EU u slučaju osuđenika koji je bio državljanin Republike Hrvatske bez prebivališta ili boravišta u Republici Hrvatskoj i kojom je nalogom Zemaljske direkcije policije Gornje Austrije određeno deportiranje iz Republike Austrije nakon otpuštanja s izdržavanja kazne.

Sadržaj izreke presude kojom se priznaje i izvršava presuda kojom je izrečena kazna zatvora ili mjera koja uključuje oduzimanje slobode (kao jedna od vrste odluka koja se može donijeti u ovoj vrsti pravosudne suradnje, a preostale su rješenje o odbijanju priznanja, presuda o djelomičnom priznanju i izvršenju strane presude te rješenje o odgodi priznanja) nije izričekom propisane. Na sadržaj izreke izravno upućuje odredba članka 91. stavaka 4. i 5. ZPSKS-EU – ali samo za situacije kada je kazna zatvora iz dostavljene presude izrečena u trajanju koje prelazi najveću domaćim pravom propisanu kaznu zatvora (stavak 4.) odnosno kada kazna zatvora ili druga mjera koja upućuje na oduzimanje slobode po svojoj prirodi nije u skladu s domaćim pravom (stavak 5.). Riječ je o implementaciji sadržaja članka 8. stavka 2. i stavka 3. Okvirne odluke Vijeća 2008/909/PUP od 27. studenoga 2008. U navedenim situacijama nadležni sud u Republici Hrvatskoj dužan je provesti usklađivanje.

Pregledom sudskih odluka uočena je raznolikost prakse nadležnih sudova u Republici Hrvatskoj u sastavljanju izreka presuda kojima se provodi priznanje i izvršenje dostavljenih stranih odluka uz pripadajuću potvrdu prema ZPSKS-EU. Najbitnija razlika u ovom obliku pravosudne suradnje ogleda se u okolnosti da pojedini županijski sudovi u presudi izriču sankciju prema kaznenom zakonodavstvu Republike Hrvatske (koristeći se izrazom „osuđuje se“ ili „osuđuje“), dok pojedini to ne čine, već se u izreci koriste izričajima „priznaje se“ i „određuje se izvršenje kazne zatvora“.

Tako Županijski sud u Bjelovaru⁷ i Županijski sud u Velikoj Gorici⁸ osuđuju osuđenike na kazne zatvora. Županijski sud u Osijeku⁹ prvo navodi da se priznaje i preuzima radi izvršenja strana presuda, ali potom i on osuđuje osuđenika na kaznu zatvora. Na sličan način postupa i Županijski sud u Puli-Po-

---

⁷ Presuda Kv-51/2013 od 13. ožujka 2014.

⁸ Presuda Kv I-39/13 od 16. listopada 2013.

⁹ Presuda Kv-21/2014-9 (Ikr-3/2014) od 7. veljače 2014.

la¹⁰ formirajući izreku presude uz korištenje izraza u odnosu na stranu presudu „priznaje se“ i „izvršit će se“, ali i on potom „osuđuje“ osuđenika na kaznu zatvora. Za razliku od naprijed istaknutih sudova, Županijski sud u Zagrebu u presudama¹¹ se ne koristi izričajem koji bi označavao izricanje sankcije po domaćem pravu (u vidu „osuđuje“), već samo navodi da se strana presuda „priznaje“ te da se „određuje izvršenje kazne zatvora“ iz strane presude.

Pregledom sudske prakse uočena je i odluka Vrhovnog suda Republike Hrvatske čiji sastavni dio izreke čini i točka koja se odnosi na pitanje priznanja i izvršenja presude kojom je izrečena kazna zatvora. Riječ je o odluci Kž-eun-12/14-4 od 26. ožujka 2014. kojom su pod točkom I. prihvaćene žalbe državnog odvjetnika i tražene osobe te je preinačeno prvostupanjsko rješenje (Županijskog suda u Šibeniku, Kv-eun-1/14 od 4. veljače 2014.), dok je pod točkom II. na temelju članka 20. stavka 2. točke 2. ZPSKS-EU odbijena predaja tražene osobe. Prvostupanjskim rješenjem na temelju članka 94. stavka 1. navedenog Zakona odbijeno je priznanje i izvršenje presude Zemaljskog suda u Hannoveru, pri čemu se radilo o odluci donesenoj povodom europskog uhidbenog naloga, i to u procesnoj situaciji iz članka 22.a stavka 2. ZP-SKS-EU. Pod točkom I. svoje odluke Vrhovni sud navodi: „**Preinačuje se pobijano rješenje na način da se na temelju čl. 91. Zakona o pravosudnoj suradnji u kaznenim stvarima s državama članicama Europske unije preuzima izvršenje presude Zemaljskog suda u Hannoveru broj 60B 94/05; 6182 Js 586760/05 od 13. prosinca 2005. kojom je D. S. (osobni podaci kao u prvostupanjskom rješenju) osuđen na kaznu zatvora u trajanju od dvije godine i tri mjeseca zbog kaznenog djela trgovine opojnim sredstvima iz čl. 1. st. 1., 3., st. 3., 29.a st. 1. broj 2 Zakona o narkotičnim sredstvima i čl. 53. Kaznenog zakona Savezne Republike Njemačke.**“

Citirani sadržaj odluke Vrhovnog suda Republike Hrvatske pokazuje da najviši sud u Republici Hrvatskoj ne nalazi kako je u postupcima preuzimanja i izvršenja odluke o kazni zatvora nužno u izreci izreći sankciju prema domaćem propisu – kao što se to čini u već navedenim presudama Županijskog suda u Bjelovaru, Županijskog suda u Osijeku, Županijskog suda u Velikoj Gorici i Županijskog suda u Puli-Pola.

Usporedba prije naznačenih presuda županijskih sudova pokazuje dodatnu razliku koja se ogleda u tome što u svojoj odluci Vrhovni sud „ne podvodi“ kazneno djelo iz strane presude pod odredbe domaćeg prava. Naime, u svojim odlukama svi županijski sudovi „podvode“ (naznaka o tome kojem bi to kaznenom djelu po domaćem pravu odgovaralo kazneno djelo iz strane presude). Nužno je pri tome naglasiti da se u odluci Vrhovnog suda Republike Hrvatske

---

¹⁰ Presuda Kv-eun-15/14 od 4. kolovoza 2014.

¹¹ Presuda Kv-eun-24/14 od 12. svibnja 2014., Kv-eun-28/14 od 9. svibnja 2014. i Kv-eun-27/14 od 25. travnja 2014.

radilo o kaznenom djelu trgovine opojnim sredstvima iz Kaznenog zakona Savezne Republike Njemačke – koje kazneno djelo ulazi u jednu od 32 kategorije kaznenih ili kažnjivih djela u smislu članka 10. ZPSKS-EU odnosno članka 7. stavka 1. Okvirne odluke Vijeća 2008/909/PUP od 27. studenoga 2008. (označenim kao nezakonita odnosno nedopuštena trgovina opojnim drogama i psihotropnim tvarima). Kod kaznenih djela iz članka 10. ZPSKS-EU odnosno iz članka 7. stavka 1. Okvirne odluke Vijeća 2008/909/PUP od 27. studenoga 2008. dolazi do priznanja presude i izvršenja izrečene kazne bez provjere dvostruke kažnjivosti – što bi značilo isključivanje podvođenja radnji zbog kojih se traži pravosudna suradnja pod biće odgovarajućeg kaznenog djela iz domaćeg kaznenog prava. Ima li se vidu sadržaj izreke odluke Vrhovnog suda, postavlja se pitanje znači li to ujedno da ni u postupcima priznanja i izvršenja presuda kojima je izrečena kazna zatvora u izreci presude nadležnog suda u Republici Hrvatskoj, kao državi izvršenja, ne mora biti sadržano „podvođenje“ radnji iz strane presude (to stajalište zauzima Vrhovni sud Republike Hrvatske u svojim odlukama vezanim za priznanje i izvršenje odluke o novčanoj kazni) ili odredbe članka 91. ZPSKS-EU ipak nalažu da je obvezni sastojak izreke i u ovim situacijama utvrđenje o kojem bi se kaznenom djelu radilo po domaćem pravu.

Razlike u sadržaju izreke između navedenih presuda različitih županijskih sudova vjerojatno su, prema osobnoj procjeni, jednim dijelom uzrokovane i prijašnjim postupanjem u predmetima međunarodne pravne pomoći u kaznenim stvarima prema ZOMPO. Naime, ZOMPO je u glavi V. uređivao „preuzimanje izvršenja stranih kaznenih presuda“, pri čemu je u članku 70. stavku 1. propisano da će domaći sud postupiti po molbi države moliteljice za izvršenje presude stranog suda tako što će izvršiti pravomoćnu presudu u odnosu prema sankciji koju je izrekao strani sud: „... na način da se presudom izrekne kaznena sankcija prema kaznenom zakonodavstvu Republike Hrvatske“, dok je člankom 71. stavkom 1. ZOMPO propisano da će domaći sud u izreku unijeti „potpunu izreku i naziv suda iz presude stranog suda i izreći će sankciju...“ Kako se u pojedinim od navedenih prvostupanijskih odluka županijskih sudova u potpunosti unosi i izreka iz dostavljene presude suda, očigledno je da se radi o postupanju utemeljenom bilo na dosadašnjoj praksi vezanoj uz primjenu ZOMPO, bilo na tumačenju pojedinih sudova da i u tom dijelu treba supsidijarno primijeniti odredbe ZOMPO.

Međutim, ZPSKS-EU više ne govori o „**preuzimanju** izvršenja“ stranih kaznenih presuda (kao što to čini ZOMPO), već govori o postupku „**priznanja i izvršenja** presuda kojima je izrečena kazna zatvora ili mjera koja uključuje oduzimanje slobode“. Upravo stoga, a uz potpuno uvažavanje načela uzajamnog priznavanja između država članica Europske unije iz članka 3., cilju i duhu ZPSKS-EU odgovara upravo onaj izričaj izreke kojim se koristi Županijski sud u Zagrebu.

S obzirom na kaznu zatvora, a u pogledu presuda nadležnih županijskih sudova u Republici Hrvatskoj kojima se priznaje presuda pravosudnog tijela iz druge države članice EU kojom je izrečena kazna zatvora, valja upozoriti i na već navedeni članak 91. stavak 4. i stavak 5. ZPSKS-EU. Navedenim odredbama propisano je usklađivanje kazne zatvora iz dostavljene presude prema kazni zatvora prema domaćem pravu, tj. kaznenom pravu Republike Hrvatske, i to u dvije različite situacije: kada kazna zatvora iz dostavljene presude prelazi najveću domaćim pravom propisanu kaznu (stavak 4.) i kada kazna zatvora ili druga mjera koja uključuje oduzimanje slobode iz dostavljene presude po svojoj prirodi nije u skladu s domaćim pravom (stavak 5.).

U prvoj procesnoj situaciji obveza je nadležnog županijskog suda u Republici Hrvatskoj da usklađivanje provodi „na način da izrekne **maksimalnu** domaćim zakonom propisanu kaznu za isto ili slično kazneno djelo“, a u drugoj procesnoj situaciji usklađivanje se provodi „na način da izrekne kaznenu sankciju propisanu domaćim zakonom za isto ili slično kazneno djelo koja će **u najvećoj mogućoj mjeri odgovarati** kazni iz dostavljene presude, s time da se ne može pretvoriti u novčanu kaznu“.

U vezi s primjenom članka 91. stavka 5. ZPSKS-EU valja upozoriti na odluku Vrhovnog suda Republike Hrvatske KŽ-eun-15/13-4 od 26. studenog 2013. Radilo se o odluci povodom žalbi osuđenika protiv presude Županijskog suda u Velikoj Gorici posl. br. KvI-39/13 od 16. listopada 2013. u postupku priznanja i izvršenja presude suda iz Rumunjske kojom su osuđenici u Rumunjskoj bili osuđeni na kazne zatvora u trajanju od po dvije godine, a pri čemu je Županijski sud u Velikoj Gorici osuđenike osudio na kaznu zatvora u trajanju od dvije godine, ali je pri tome obojici osuđenika izrekao djelomičnu uvjetnu osudu kojom je određeno da će svaki osuđenik izdržati kaznu zatvora u trajanju od po jedne godine, a da se drugi dio kazne u trajanju od po jedne godine neće izvršiti ako osuđenici kroz vrijeme od dvije godine ne počine novo kazneno djelo.

Vrhovni sud Republike Hrvatske odbija žalbe osuđenika ističući da kazna zatvora iz prvostupanjske presude ne prelazi najveću domaćim pravom propisanu kaznu za slično kazneno djelo te ističući da je takva kazna po svojoj prirodi i u skladu s domaćim pravom pa da je stoga nedvojbeno da su cijenjene olakotne okolnosti prilikom donošenja odluke. Naglašava se dodatno kako sud države izvršenja „*ne provodi suđenje niti suštinski preispituje presudu strane države pa stoga okolnosti pod kojima je izvršeno inkriminirano djelo nisu od utjecaja na donošenje odluke o priznanju*“.

U gornjem slučaju izostala je žalba državnog odvjetništva zbog eventualnog kršenja članka 91. stavka 5. ZPSKS-EU jer bi bilo doista interesantno pročitati što bi Vrhovni sud odgovorio na takve žalbene navode. Može se postaviti pitanje je li Županijski sud u Velikoj Gorici doista primijenio na ispravan način članak 91. stavak 5. ZPSKS-EU odnosno je li se uopće mogla primijeniti

navedena odredba – kada se u postupku priznanja i izvršenja kazne zatvora u trajanju od dvije godine prema presudi pravosudnih tijela iz države izvršenja ta kazna usklađuje s domaćim zakonom tako da se modificira na način izricanja djelomične uvjetne osude (uz određivanje izdržavanja kazne zatvora u trajanju od jedne godine, a drugi dio kazne od jedne godine neće se izvršiti ako ne počini novo kazneno djelo).

Naime, usklađivanje po članku 91. stavku 5. ZPSKS-EU vrši se kada kazna zatvora ili druga mjera koja uključuje oduzimanje slobode nije po svojoj prirodi u skladu s domaćim pravom. U konkretnom slučaju radilo se o kaznama zatvora u trajanju od po dvije godine po presudi suda iz Rumunjske, za kazneno djelo za koje je po domaćem pravu propisana kazna zatvora u trajanju od jedne do deset godina. Vjerojatno upravo stoga u odluci KŽ-eun-15/13-4 od 26. studenoga 2013. Vrhovni sud RH posebice naglašava i to kako je kazna zatvora od dvije godine iz presude suda u Rumunjskoj „...po svojoj prirodi u skladu s domaćim pravom“.

Najkraće rečeno, u postupcima priznanja i izvršenja presuda kojima je izrečena kazna zatvora ne bi smjelo biti preinaka ili prilagodbe kazne zatvora iz stranih presuda – osim u dva slučaja: prvi je kada kazna zbog svog trajanja nije u skladu s domaćim zakonom (članak 8. stavak Okvirne odluke Vijeća 2008/909 PUP od 27. studenoga 2008. implementiran u odredbu članka 91. stavka 4. ZPSKS-EU), a drugi je kada kazna „po svojoj prirodi“ odnosno „zbog svoje vrste“ nije u skladu s domaćim pravom (članak 8. stavak 3. Okvirne odluke Vijeća 2008/909 PUP implementiran u članak 91. stavak 5. ZPSKS-EU).

Načelo uzajamnog priznavanja između država članica Europske unije, koje se temelji na uzajamnom povjerenju u pravosudne sustave drugih članica, nalaže sucima u državi izvršenja da poštuju i prihvate odluku o kazni zatvora iz strane presude i ne bi smjelo biti preinaka ili prilagodbe te odluke (osim u već navedena dva slučaja). Suprotno postupanje odnosno postupanje Županijskog suda u Velikoj Gorici stoga bi bilo protivno ciljevima i duhu Okvirne odluke 2008/909 PUP, odnosno bilo bi u suprotnosti s člankom 3. u svezi s člankom 91. ZPSKS-EU.

Inače, drugi županijski sudovi u nabrojenim odlukama o priznanju i izvršenju presuda kojima je izrečena kazna zatvora „osuđivali su“ ili „priznali i određivali izvršenje“ upravo onih kazni zatvora koje su bile navedene u dostavljenim presudama iz država izdavanja.

Vrhovni sud Republike Hrvatske u presudi KŽ-eun-24/14-4 od 8. srpnja 2014. određuje značaj i doseg primjene članka 91. stavka 4. ZPSKS-EU navodeći da je pravilno postupio prvostupanjski sud kada je osuđeniku za kazneno djelo iz članka 90. KZ-a koje odgovara djelu iz članka 75. KZ Austrije (za koje djelo je u Austriji propisana kazna zatvora u maksimalnom trajanju od 20 godina, dok je osuđenik u Austriji osuđen na kaznu zatvora u trajanju od petnaest

godina) izrekao upravo kaznu zatvora u trajanju od petnaest godina jer je to maksimalna zakonom propisana kazna za to kazneno djelo.

Usporedbom već navedenih presuda o priznanju i izvršenju presuda kojima je izrečena kazna zatvora različitih županijskih sudova proizlazi još jedna razlika. Naime, u svim prije navedenim odlukama bila je riječ o priznanju i izvršenju strane kaznene presude u odnosu na kazneno djelo ili kaznena djela počinjena u stranoj državi prije 1. siječnja 2013. Unoseći u izreku utvrđenje o tome kojem kaznenom djelu prema domaćem pravu odgovara kazneno djelo iz strane presude, većina sudova (Županijski sud u Bjelovaru, Županijski sud u Osijeku, Županijski sud u Puli-Pola i Županijski sud u Velikoj Gorici) to čini tako da domaćim pravom (iz članka 91. stavka 4. i 5. ZPSKS-EU) smatra Kazneni zakon koji je bio na snazi u vrijeme donošenja odluke o priznanju i izvršenju strane presude kojima je izrečena kazna zatvora, a ne Kazneni zakon koji bi bio na snazi u vrijeme izvršenja djela ili pak onaj koji bi bio blaži za osuđenika. Naime, navedeni županijski sudovi kaznena djela iz strane kaznene presude utvrđuju tako da navode KZ/11. Pri tome valja upozoriti na to da je izraz „domaćim pravom“, koji se koristi u članku 89. ZPSKS-EU (načelo dvostruke kažnjivosti) i odredbi članka 91. stavaka 4. i 5. ZPSKS-EU (dužnost usklađivanja), uporabljen i u odredbi članka 20. stavka 2. točke 7. ZPSKS-EU (jedan od razloga za obvezno odbijanje priznanja europskog uhidbenog naloga). U svojem radu Ana Garačić u odnosu na domaće pravo iz članka 20. stavka 2. točke 7. ZPSKS-EU navodi da se prilikom poziva na domaće pravo u odredbi članka 20. stavka 2. točke 7. ZPSKS-EU misli na Kazneni zakon koji je na snazi u vrijeme zaprimanja europskog uhidbenog naloga, a to je svakako novi Kazneni zakon koji je stupio na snagu 1. siječnja 2013., a ZPSKS-EU se primjenjuje od dana stupanja Republike Hrvatske u Europsku uniju, tj. od 1. srpnja 2013.¹²

Kako članak 89. ZPSKS-EU propisuje priznanje presuda pod uvjetom dvostruke kažnjivosti, proizlazilo bi da je odlučan Kazneni zakon koji je na snazi u trenutku zaprimanja odnosno odlučivanja u postupku priznanja i izvršenja presude stranog suda kojem je izrečena kazna zatvora. Na to upućuje i prof. dr. sc. Davor Krapac navodeći: „*Pitanje obostrane kažnjivosti postavlja se s obzirom na čas odlučivanja o stranoj zamolbi, a ne s obzirom na čas počinjenja djela u državi moliteljici*“.¹³

Međutim, Županijski sud u Zagrebu u svojoj presudi Kv-eun-24/14 od 12. svibnja 2014. utvrđuje da kaznena djela u svezi s kojima se traži priznanje stra-

---

¹² Garačić, Ana. 2014. Zakon o pravosudnoj suradnji u kaznenim stvarima s državama članicama Europske unije – u sudskoj praksi. Zbornik radova *Novine u kaznenom zakonodavstvu – 2014.*, str. 137.

¹³ Krapac, Davor. 2006. *Međunarodna kaznenopravna pomoć*. Narodne novine, Zagreb, str. 198.

ne presude, a koja su počinjena 3. svibnja 1988., sadržavaju bitna obilježja kaznenih djela iz članka 90. u vezi s člankom 33. Kaznenog zakona (NN 110/97 i dr.). Ujedno se u obrazloženju odluke poziva i na primjenu načela blažeg zakona jer su ispunjeni uvjeti iz članka 3. KZ/11.

No, ako u postupku priznanja strane presude domaći sud ne izriče kaznu, već na temelju međusobnog priznanja priznaje stranu odluku i određuje samo njezino izvršenje, ostaje otvoreno pitanje može li se u ovoj vrsti postupka primijeniti i načelo primjene blažeg zakona. Sve naravno imajući u vidu i jasna stajališta Ustavnog suda Republike Hrvatske i Vrhovnog suda Republike Hrvatske o tome da su postupci koji se provode prema ZPSKS-EU sudski postupci *sui generis*. Riječ je o stajalištima izraženim, doduše, o postupku po europskom uhidbenom nalogu, ali ona se sukladno prije opisanom razlikovanju između priznanja i izvršenja strane presude prema ZPSKS-EU i preuzimanja izvršenja stranih kaznenih presuda prema ZOMPUPU može eventualno proširiti i na oblik pravosudne suradnje vezan za priznanje i izvršenje presude kojom je izrečena kazna zatvora. Tako Ustavni sud Republike Hrvatske u svojoj odluci U III-351/2014 od 24. siječnja 2014. navodi: „***Ustavni sud u tom svjetlu podsjeća da postupak predaje hrvatskog državljanina drugoj državi članici EU nije kazneni postupak, već sudski postupak sui generis kojemu je cilj omogućavanje provedbe kaznenog progona ili izvršavanja kaznene presude u drugoj državi članici EU, a ne odlučivanje o krivnji osobe osumnjičene za neko kazneno djelo ili o kazni za to djelo***“. U svojem rješenju Kž-eun-8/14-4 od 7. veljače 2014. Vrhovni sud poziva se izravno na citirani dio odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske te odmah potom nadodaje: „***...stoga je izlišna svaka rasprava o blažem zakonu u postupcima predaje na temelju europskog uhidbenog naloga ili molbe za izručenje***“.

U vezi s načelom primjene blažeg zakona valja upozoriti i na stajalište Vrhovnog suda izloženo u presudi posl. br. Kž-151/13-7 od 24. travnja 2013. Radilo se o presudi donesenoj u postupku preuzimanja izvršenja strane kaznene presude prema ZOMPUPU. Naime u toj odluci navodi se: „***U postupku egzekvaturе ne može se govoriti o primjeni blažeg zakona u smislu članka 3. stavka 2. KZ/11 jer taj institut, prema toj odredbi, dolazi u primjenu samo do pravomoćnosti presude, a poslije nema značaj***“.

Prilikom priznanja i izvršenja presuda kojima je izrečena kazna zatvora županijskim je sudovima odredbom članka 91. stavka 6. ZPSKS-EU određena i zabrana u svezi s utvrđivanjem vrste i mjere kazne po domaćem pravu. Naime, kazna koju utvrdi županijski sud ne smije niti po vrsti, a niti po mjeri trajanja biti stroža od kazne izrečene presudom u državi izdavanja.

Pravomoćna odluka o priznanju strane presude dostavlja se, i to bez odgode, sucu izvršenja, na temelju članka 91. stavka 7. ZPSKS-EU. Nadležnost suca izvršenja određuje se prema odredbama ZIKZ-a, a nadležni sudac izvršenja dužan je promptno postupati. Naime, rok za priznanje i izvršenje presude

kojom je izrečena kazna zatvora ili mjera koja uključuje oduzimanje slobode određen je člankom 93. stavkom 1. ZPSKS-EU, i to tako da ne može biti dulji od devedeset dana. U navedenom roku, koji započinje primitkom presude i potvrde u smislu članka 103. stavka 1. istoga Zakona, mora biti donesena ne samo presuda o priznanju i izvršenju strane presude već mora biti doneseno i rješenje suca izvršenja o upućivanju osuđenika na izdržavanje kazne. Rok od devedeset dana u kojem bi trebale biti donesene dvije odluke nadležnih sudova u Republici Hrvatskoj moguće je produljiti ako nadležni županijski sud odgodi priznanje presude na temelju razloga iz članka 96.

Protiv odluke o priznanju presude pravo žalbe imaju osuđenik i županijski državni odvjetnik koji postupa pred nadležnim županijskim sudom, pri čemu je žalbeni rok određen u trajanju od osam dana od primitka odluke. Sukladno članku 93. stavku 2. ZPSKS-EU, viši sud odluku mora donijeti u roku od 15 dana. Stavkom 4. istog članka propisana je dužnost suda da u pisanom obliku obavještava nadležno tijelo države izdavanja o cijelom nizu okolnosti (počevši o tome da se osuđenik više ne nalazi na području Republike Hrvatske preko odluke o priznanju i izvršenju kazne do obavještavanja o otpuštanju zatvorenika iz kaznionice odnosno zatvora na temelju rješenja o uvjetnom otpustu i isteku kazne). „Sud“ iz članka 93. stavka 4. ZPSKS-EU nije definiran, ali s obzirom na sadržaj obavijesti koje se moraju upućivati nadležnom tijelu jasno proizlazi da to neće biti uvijek isto tijelo unutar nadležnog suda. Bit će to obavijesti koje će morati dostavljati nadležnom tijelu državi izdavanja i suci izvanraspravnog vijeća (u odnosu na one okolnosti koje se mogu dogoditi i koje se događaju tijekom postupka donošenja odluke o priznanju) i suci izvršenja ili članovi vijeća za odlučivanje o uvjetnom otpustu (o okolnostima vezanim za otpuštanje zatvorenika iz kaznionica temeljem uvjetnog otpusta ili isteka kazne, kao i o bijegu zatvorenika iz kaznionice).

Osnove za odbijanje priznanja i izvršenja presuda kojima je izrečena kazna zatvora ili mjera koja uključuje oduzimanje slobode navedene su u članku 94. ZPSKS-EU, uz razgraničenja na apsolutne i relativne okolnosti. Apsolutne okolnosti, kada nadležni županijski sud mora odbiti priznanje strane presude, definirani su u stavku 1. navedenog članka, i to razvrstane u pet točaka.

Odredbom članka 94. stavka 2. ZPSKS-EU propisane su pak relativne smetnje za odbijanje priznanja i izvršenja. Radi se o okolnostima razvrstanim u sedam zasebnih točaka koje su jasno definirane. Pri postojanju relativnih smetnji nadležni županijski sud, rukovodeći se načelima učinkovite suradnje, svrhovitosti i prava na pošteno suđenje, odlučuje hoće li odbiti priznanje i izvršenje strane presude kojom je izrečena kazna zatvora ili mjera koja uključuje oduzimanje slobode.

U sudskoj praksi županijskih sudova u Republici Hrvatskoj tijekom primjene ZPSKS-EU pojavilo se pitanje u postupku priznanja i izvršenja presuda kojima je izrečena kazna zatvora koji je značaj strane presude kojom je izrečena

kazna zatvora i potvrde u smislu članka 103. koju dostavlja pravosudno tijelo države izdavanja – mora li nadležni županijski sud zaprimiti obje vrste akata da bi donio odluku o priznanju ili je dostatna dostava samo jednog akta, a ako da, koji je to akt odlučujući?

Županijski sud u Šibeniku u postupku vođenom protiv tražene osobe na temelju europskog uhidbenog naloga izdanog od državnog odvjetnika iz Hannovera (radilo se o procesnoj situaciji iz članka 22.a stavka 2. ZPSKS-EU odnosno o izdanom europskom uhidbenom nalogu protiv državljanina Republike Hrvatske koji ima prebivalište na području Republike Hrvatske radi izvršenja kazne zatvora, pri čemu se tražena osoba suglasila s izdržavanjem kazne u Republici Hrvatskoj) donio je rješenje Kv-eun-1/14 od 4. veljače 2014. Navedenim je rješenjem na temelju članka 94. stavka 1. točke 1. ZPSKS-EU odbijeno priznanje i izvršenje Zemaljskog suda u Hannoveru, a sve stoga što nije zaprimljena potvrda u smislu članka 103. stavka 1. ZPSKS-EU – koju je Županijski sud u Šibeniku zatražio, ali mu nije proslijeđena.

Međutim, Vrhovni sud Republike Hrvatske u već prije spomenutoj odluci Kž-eun-12/14-4 od 26. ožujka 2014. prihvaća žalbe državnog odvjetnika i tražene osobe te preinačuje pobijano rješenje tako da se na temelju članka 91. ZPSKS-EU preuzima izvršenje strane presude, dok pod točkom II. odbija predaju tražene osobe povodom europskog uhidbenog naloga. Iz odluke Vrhovnog suda proizlazi stajalište da odredbu članka 94. stavka 1. točka 1. ZPSKS-EU ne treba restriktivno tumačiti u smislu da je potvrda u smislu članka 103. stavka 1. ZPSKS-EU nužan i obligatoran sastojak koji mora biti zaprimljen od nadležnog suda u Republici Hrvatskoj, kao državi izvršenja, da bi bila donesena presuda o priznanju i izvršenju kazne. Dostatno je da postoji suglasnost tražene osobe i nadležnog pravosudnog tijela države izdavanja da tražena osoba kaznu zatvora izdržava u Republici Hrvatskoj.

O pitanju zaprimanja strane presude i potvrde u smislu odredbe članka 103. stavka 1. Vrhovni sud iznosi svoje stajalište i u presudi Kž-eun-22/14-7 od 3. srpnja 2014. Radilo se o postupku povodom žalbe državnog odvjetnika i osuđenika protiv presude Županijskog suda u Zagrebu Kv-eun-24/14 od 12. svibnja 2014. donesene povodom europskog uhidbenog naloga odnosno u postupku provedenom sukladno članku 22.a stavku 2. ZPSKS-EU. Prema obrazloženju ove odluke, članak 91. st. 3. ZPSKS-EU ne nalaže obvezu sudu da pribavi i stranu presudu kojom je osuđeniku izrečena kazna zatvora.

Iz obrazloženja navedenih dviju odluka Vrhovnog suda Republike Hrvatske proizlazi bi da članak 91. stavak 1. i članak 94. stavak 1. točka 1. ZPSKS-EU ne treba restriktivno tumačiti na način da su nužni uvjeti za donošenje presude o priznanju strane presude zaprimanje obaju dokumenata iz države izdavanja: strana presuda kojom je izrečena kazna zatvora i potvrda u smislu članka 103. stavka 1. Dostatno je prema obrazloženju rješenja Vrhovnog suda Kž-eun-12/14 već i samo zaprimanje presude (naravno uz ispunjenje zakonskih

pretpostavki iz članka 91. stavka 1. i uz suglasnost države izdavanja i tražene osobe da se kazna zatvora izdržava u Republici Hrvatskoj), a prema obrazloženju presude Vrhovnog suda Republike Hrvatske KŽ-eun-22/14-7 od 3. srpnja 2014. već i samo zaprimanje potvrde iz članka 103. stavka 1. ZPSKS-EU i njezina prijevoda na hrvatski jezik.

4.3. Postupanje u svezi s člankom 22.a stavkom 2. ZPSKS-EU

Županijski sud u Puli-Pola u svojoj je praksi također došao u situaciju da inicira postupak priznanja i izvršenja presudom kojom je izrečena kazna zatvora povodom europskog uhidbenog naloga izdanog radi izvršenja kazne zatvora protiv tražene osobe koja je državljanin Republike Hrvatske s prebivalištem na području Republike Hrvatske i koja se suglasila s izdržavanjem kazne u Republici Hrvatskoj. Radilo se o postupku koji se provodi (u času pisanja ovog rada postupak još uvijek nije pravomoćno okončan) pod posl. br. Kv-eun-12/14. U tom postupku, nažalost, Županijski sud u Puli-Pola nije raspolagao niti stranom presudom, a niti potvrdom u smislu članka 103. stavka 1. ZPSKS-EU. Tijekom postupka postupljeno je na način da je sukladno članku 22.a stavku 2. ZPSKS-EU od nadležnog tijela u Saveznoj Republici Njemačkoj zatražena dokumentacija, i to presuda te potvrda u smislu članka 103. stavka 1. ZPSKS-EU, ali ono nije dostavilo niti jedan od zatraženih dokumenata. Umjesto toga zaprimljen je dopis državnog odvjetništva u Heidelbergu koje se očitovalo da po činjeničnom stanju ne dolazi u obzir izvršenje kazne lišenja slobode u Republici Hrvatskoj, uz pojašnjenje da se Okvirna odluka Vijeća 2008/909 PUP od 27. studenoga 2008. o primjeni načela uzajamnog priznavanja presuda u kaznenim predmetima kojima se izriču kazne zatvora ili mjera koje uključuju oduzimanje slobode s ciljem njihova izvršenja u Europskoj uniji ne primjenjuju u Njemačkoj te da se samo ako izručenje bude odbijeno može pokrenuti pomoćni postupak izvršenja. Imajući u vidu, prije svega, navod o tome da ne dolazi u obzir izvršenje kazne zatvora u Republici Hrvatskoj protiv tražene osobe te da nije dostavljen niti jedan od zatraženih dokumenata od nadležnog tijela države izdavanja, Županijski sud u Puli-Pola donosi rješenje kojim se odbija provedba europskog uhidbenog naloga protiv tražene osobe kojim se traži njegova predaja radi izdržavanja kazne zatvora u trajanju od dvije godine i tri mjeseca izrečene presudom Lokalnog suda u Heidelbergu navodeći u obrazloženju: „...*odredbama članka 22.a Zakona o pravosudnoj suradnji u kaznenim stvarima s državama članicama Europske unije nije regulirana situacija kada država tražiteljica odbije dostaviti traženu dokumentaciju. Navedena pravna praznina ne može se tumačiti na štetu državljanina Republike Hrvatske te mu osujetiti pravo da kaznu izdržava u Republici Hrvatskoj*“.

U prilog odluke Županijskog suda u Puli-Pola trebalo bi istaći još jedan argument – koji nije posebice naglašen u obrazloženju odluke. Naime, članak 4. ZPSKS-EU o načelu učinkovite suradnje na određeni način uzima u obzir i potrebu postizanja ravnoteže prilikom pravosudne suradnje u kaznenim stvarima između domaćih nadležnih pravosudnih tijela s nadležnim pravosudnim tijelima druge države članice Europske unije. Riječ je o ravnoteži između poštovanja temeljnih načela pravnog poretka Republike Hrvatske i obveze postupanja prilikom provođenja pravosudne suradnje tako da se u najvišoj mjeri postigne svrha pravosudne suradnje. Poštovanje temeljnih načela pravnog poretka Republike Hrvatske, po osobnom mišljenju, značilo bi i osiguranje hrvatskim građanima, kao građanima Europske unije, ostvarivanje upravo onih prava koja su im dana i kroz okvirne odluke koje su sve države članice trebale implementirati u nacionalno zakonodavstvo. Propust pojedine države članice da implementira okvirnu odluku Vijeća u nacionalnom zakonodavstvu ili pak djelomična i nepotpuna implementacija u biti sprječava primjenu načela uzajamnog priznavanja i načela učinkovite suradnje u području pravosudne suradnje u kaznenim stvarima te stoga takve propuste ne bi valjalo sagledavati na štetu građana Europske unije – što ujedno znači niti na štetu građana Republike Hrvatske.

Upravo o pitanju navedene ravnoteže, i to s obzirom na okvirne odluke koje su države članice morale implementirati u svoj unutarnji pravni poredak u već spomenutoj odluci KŽ-eun-12/14-4 od 26. ožujka 2014. izjašnjava se i Vrhovni sud.¹⁴

Navedeni predmeti vezani za europski uhidbeni nalog i primjenu članka 22.a stavka 2. ZPSKS-EU te eventualno donošenje odluke o priznanju i izvršenju strane presude upozoravaju na iznimnu složenost provedbe pravosudne

---

¹⁴ „Činjenica da Savezna Republika Njemačka nije Okvirnu odluku Vijeća implementirala u svoj unutarnji pravni poredak, odnosno evidentno je o tome donijela opći zaključak Savjeta koji još nije stavljen u pravni promet, prema ocjeni ovog suda, ne može biti od utjecaja na primjenu domicilnih pozitivnih propisa u Republici Hrvatskoj prilagođenih u cijelosti Ugovoru o Europskoj uniji kojem je Republika Hrvatska kao punopravna članica pristupila 1. srpnja 2013.

Pri tome treba reći da normativni akti doneseni od Vijeća Europe koji se odnose na pravosudnu suradnju u kaznenim stvarima nisu doneseni s namjerom da se države članice onemoguću da štite svoje državljane, već naprotiv da se postigne maksimalno učinkovita i svrhovita suradnja u suzbijanju kriminalnih djelatnosti na području Europske unije, ali i resocijalizaciju njihovih počinitelja, pa s tim u vezi treba imati u vidu da bi tražene osobe za kojima je Savezna Republika Njemačka izdala europski uhidbeni nalog bile dovedene u nepovoljniji položaj od traženih osoba za kojima su druge zemlje članice izdale uhidbeni nalog, koje zemlje su u svoj unutarnji pravni poredak implementirale akte Europske unije, jer bi tim osobama bilo onemogućeno npr. izdržavanje kazne ili vođenje pravnog postupka u zemlji čiji su državljani samo iz razloga što Savezna Republika Njemačka nije stavila u funkciju legislativu donesenu na temelju Okvirne odluke Vijeća.“

suradnje u kaznenim stvarima između nadležnih pravosudnih tijela Republike Hrvatske s nadležnim pravosudnim tijelima drugih država članica Europske unije. Sve stoga što nije riječ o materiji koja bi bila uređena isključivo domaćim propisom, već i o materiji uređenoj okvirnim odlukama, ali i ovisnoj o načinu uređenja materije u drugoj državi članici Europske unije. Okolnost da određene države članice Europske unije uopće nisu implementirale u svoje zakonodavstvo neke od okvirnih odluka koje je implementirala Republika Hrvatska, a potom i način na koji su određene države implementirale pojedinu okvirnu odluku dodatno otežava i čini složenim postupak provedbe pravosudne suradnje u kaznenim stvarima s državama članicama Europske unije u Republici Hrvatskoj.

Europska komisija u svom Izvješću Europskom parlamentu i Vijeću od 5. veljače 2014., koji se odnosi i na provedbu Okvirne odluke 2008/909/PUP (te na okvirne odluke 2008/947/PUP i 2009/929/PUP – koje se odnose na uvjetne odluke i alternativne sankcije te mjere nadzora, pri čemu se te tri odluke smatraju nadopunjujućim oblicima pravosudne suradnje koji proizlaze iz njihove svrhe) uočava upravo navedene probleme i poteškoće, pa tako navodi:

„Činjenica da neke države članice nisu provele okvirne odluke veoma je problematična jer države članice koje su pravilno provele okvirne odluke ne mogu imati koristi od njihovih odredbi u suradnji s onim državama članicama koje ih nisu provele na vrijeme. Osim toga načelo uzajamnog priznavanja, koje je u osnovi zajedničkog pravosudnog područja, zahtijeva reciprocitet u prenošenju, ono ne može funkcionirati ako dvije države članice nisu provele instrumente. Zbog toga će države članice koje su odluke primijenile na vrijeme, kada surađuju s državama članicama koje to nisu na vrijeme učinile, morati prilikom transfera zatvorenika ili kazni u druge države članice nastaviti primjenjivati odgovarajuće konvencije vijeća Europe.“

Iz citiranog Izvješća jasno proizlazi da Europska komisija nudi i mogući odgovor kako postupiti u situacijama kada odgovarajuća Okvirna odluka nije implementirana u domaće pravo i u državi izdavanja i u državi izvršenja članici Europske unije, a to je primjena odgovarajućih konvencija vijeća Europe. U dijelu svog rada koji se odnosi na problematiku priznanja i izvršenja odluke u kojoj je izrečena kazna zatvora, zamjenica predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske i predsjednica Kaznenog odjela Vrhovnog suda u Republici Hrvatske Ana Garačić u biti se zalaže za istovjetan pristup izjašnjavajući se u pogledu već navedenog postupka i odluka donesenih od Županijskog suda u Šibeniku i Vrhovnog suda navodeći: „Čini nam se da je Vrhovni sud u ovakvoj situaciji šireg tumačenja odredba članka 94. ZPSKS-EU mogao primijeniti ZOMPO“.¹⁵ Za istovjetni izlaz u sličnim situacijama zalažu se i J. Čule i D.

---

¹⁵ Garačić, Ana. 2014. Zakon o pravosudnoj suradnji u kaznenim stvarima s državama članicama Europske unije – u sudskoj praksi. Zbornik radova *Novine u kaznenom zakonodavstvu – 2014.*, str. 139.

Hržina u radu: Primjena europskog uhidbenog naloga u Republici Hrvatskoj – očekivanje i stvarnost, navodeći da u takvim predmetima pravni temelj za iniciranje egzekvatore čine dopunski protokol uz Europsku konvenciju o transferu osuđenih osoba iz 1997., mjerodavni bilateralni ugovori koje je sklopila bivša Socijalistička Federativna Republika Jugoslavija koje primjenjuje Republika Hrvatska temeljem opće sukcesije te domaće zakonodavstvo, odnosno Zakon o međunarodnoj pravnoj pomoći u kaznenim stvarima¹⁶.

Odredbom članka 97. ZPSKS-EU propisano je da nadležni sudac izvršenja neće izvršiti kaznu izvršenja ako država izdavanja uz obrazloženje povuče potvrdu u smislu članka 103. stavka 1. tog Zakona prije pravomoćnosti rješenja o upućivanju. Nadležni sudac izvršenja bio bi sudac upućivanja, ali članak 97. ne odgovara na pitanje donosi li sudac izvršenja i procesnu odluku o neizvršavanju kazne zatvora u tom slučaju ili ne. Posebice se ovo pitanje postavlja u odnosu na onaj postupak u kojem je sudac izvršenja već donio rješenje o upućivanju. U takvim slučajevima nalazim da bi ipak sudac izvršenja na temelju članka 42. stavka 2. točke 9. Zakona o izvršavanju kazne zatvora u svezi s člankom 97. ZPSKS-EU trebao donijeti rješenje o obustavi postupka upućivanja na izdržavanje kazne zatvora.

Zakonodavac u ZPSKS-EU nije riješio i pitanje što se zbiva u slučajevima kada nadležni županijski sud zaprimi stranu presudu i/ili potvrdu u smislu članka 103. (čime sukladno članku 93. stavku 1. ZPSKS-EU započinje postupak priznanja presude), a potom pravosudno tijelo države izdavanja povuče navedenu potvrdu. Do takve situacije može doći ne samo prije pravomoćnosti rješenja o upućivanju (donošenje navedenog rješenja predstavlja sastavni dio postupka priznanja presude i izvršenja kazne) već i prije donošenja presude o priznanju, ali isto tako i nakon donošenja presude o priznanju, no prije njezine pravomoćnosti. Treba li u takvim situacijama donositi procesnu odluku o obustavi postupka započetog, ali nedovršenog u Republici Hrvatskoj kao državi izvršenja ili ne?

4.4. Pitanja obligatornog istražnog zatvora i uvjetnog otpusta

U postupcima priznanja i izvršenja presuda kojima je izrečena kazna zatvora ili mjera koja uključuje oduzimanje slobode može doći do određivanja mjera osiguranja prisutnosti osuđenika, ali samo onog koji se nalazi na području Republike Hrvatske i ako postoje okolnosti koje upućuju na opasnost da će pobjeći iz Republike Hrvatske – kako to jasno slijedi iz članka 98. stav-

---

¹⁶ Čule, Josip; Hržina, Danka. 2013. Primjena europskog uhidbenog naloga u Republici Hrvatskoj – očekivanja i stvarnost. *Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu*. VI.20-broj 2/2013, str. 735, 715-750.

ka 1. ZPSKS-EU. Navedenom odredbom određeno je da se mjere osiguranja prisutnosti osuđenika mogu odrediti i prije zaprimanja presude i potvrde ili prije donošenja odluke o priznanju presude i izvršenju kazne na molbu države izdavanja.

Gotovo je istovjetni sadržaj i u članku 14. Okvirne odluke 2008/909-PUP od 17. studenoga 2008., ali ipak postoji jedna sitna razlika jer je u tom članku navedeno da se mjere osiguranja određuju u državi izvršenja „kako bi osigurala da osuđena osoba ostane na njezinom državnom području do donošenja odluke o priznavanju presude i izvršenju kazne“ – što bi moglo upućivati i na donošenje rješenja o upućivanju na izdržavanje kazne zatvora u smislu članka 93. stavka 1. ZPSKS-EU. Na teorijskoj razini postavilo se pitanje mogu li mjere osiguranja u smislu članka 14. navedene Okvirne odluke koji je implementiran kroz članak 98. ZPSKS-EU biti određene isključivo na molbu države izdavanja ili pak mogu biti određene od suda na području Republike Hrvatske i bez takve zamolbe ako postoje okolnosti koje opravdano upućuju na to da bi osuđenik mogao napustiti područje Republike Hrvatske. Postavilo se i pitanje može li biti određena mjera osiguranja u času donošenja presude o priznanju i izvršenju i izvan razloga koji se navodi u već spomenutim člancima Okvirne odluke i ZPSKS-EU (osiguranje da osuđena osoba ostane na državnom području) odnosno predstavlja li obligatorni istražni zatvor ostvarenje uvjeta iz članka 98. stavka 1. ZPSKS-EU.

Pitanje određivanja mjere osiguranja u času donošenja odluke o priznanju presude i izvršenju kazne pojavilo se u sudskoj praksi pred županijskim sudovima u Republici Hrvatskoj kao sudovima države izvršenja. Pregledom dostupnih odluka proizlazi da i u pogledu ovog procesnog pitanja postoje razlike u postupanju županijskih sudova.

Tako Županijski sud u Bjelovaru u rješenju Kv-51/2013-21 od 13. ožujka 2014. (riječ je o rješenju donesenom nakon donošenja presude kojom je priznata presuda Prizivnog suda u Veneciji te je osuđenik **osuđen** na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od dvanaest godina i jedan mjesec - sve u postupku povodom europskog uhidbenog naloga) na temelju članka 132. ZPSKS-EU u vezi s člankom 123. stavkom 2. ZKP/08 protiv osuđenika određuje istražni zatvor. Vrhovni sud Republike Hrvatske svojim rješenjem II Kž-143/14 od 9. travnja 2014. potvrđuje rješenje Županijskog suda u Bjelovaru ističući da članak 132. ZPSKS-EU u svezi s člankom 123. stavkom 2. ZKP/08 nalaže primjenu tzv. obligatornog istražnog zatvora.

Suprotno navedenim stajalištima, Županijski sud u Zagrebu rješenjem Kv-eun-24/14 od 5. lipnja 2014. odbija prijedlog državnog odvjetništva za određivanje istražnog zatvora protiv tražene osobe iz razloga navedenih u članku 123. stavku 2. ZKP (u postupku u kojem je povodom europskog uhidbenog naloga donesena presuda o priznanju i izvršenju strane kaznene presude, i to na temelju članka 22.a stavka 2. ZPSKS-EU). U obrazloženju se ističe da se u

postupku prema ZPSKS-EU ne izriče kazna zatvora, već se na temelju načela međusobnog priznanja priznaje strana odluka i njezino izvršenje. Također se navodi da ZPSKS-EU prema odredbi članka 98. propisuje mogućnost određivanja privremenog uhićenja ako postoje okolnosti koje upućuju na opasnost da će osuđenik pobjeći iz Republike Hrvatske, i to isključivo na molbu države izdavanja, te da ZPSKS-EU uopće ne propisuje mogućnost tzv. obligatornog istražnog zatvora, pa da stoga „*nije moguća primjena odredaba o obligatornom istražnom zatvoru Zakona o kaznenom postupku kada ZPSKS-EU kao lex specialis takvu mogućnost uopće ne propisuje*“.

Sve dvojbe o primjeni obligatornog istražnog zatvora razriješio je Vrhovni sud Republike Hrvatske prihvaćajući na sjednici održanoj dana 26. rujna 2014. pravno shvaćanje: „*Kad sud primjenom Zakona o pravosudnoj suradnji s državama članicama Europske unije prizna presudu kojom je izrečena kazna zatvora od pet godina ili teža ne će obvezno odrediti istražni zatvor supsidijarnom primjenom odredbe iz članka 123. stavka 2. ZKP/08.*“

Odredba članka 101. ZPSKS-EU propisuje izvršenje kazne zatvora iz priznate strane presude tako da je u stavku 1. navedeno da se kazna zatvora izvršava u skladu s odredbama zakona koji uređuju izvršenje kaznenopravnih sankcija. Riječ je, naravno, prije svega o ZIKZ-u. U stavku 2. istoga članka propisano je da će prilikom odlučivanja o uvjetnom otpustu nadležno tijelo „uzeti u obzir“ zakonske odredbe o uvjetnom otpustu koje je dostavila država izdavanja.

Navedene dvije odredbe, za sada na teorijskoj razini, otvaraju dva pitanja vezana uz samo izvršenje kazne zatvora iz priznate strane presude i uvjetni otpust. Postavlja se, naime, pitanje koje je to nadležno tijelo u slučajevima priznate strane presude dužno donositi odluku o uvjetnom otpustu. Naravno, sve imajući u vidu da u Republici Hrvatskoj aktualno postoji dualizam odlučivanja o uvjetnom otpustu – od sudbene vlasti ili pak izvan nje (članak 384. stavak 2. KZ/11 i članak 17. Zakona o izmjenama i dopunama ZIKZ-a – NN 56/13). Mogući odgovor leži u izreci presude o priznanju i izvršenju kazne zatvora koju je donio nadležni županijski sud u Republici Hrvatskoj, tj. ovisi o tome je li u izreci utvrđeno da se radi o KZ/11 ili o nekom drugom Kaznenom zakonu Republike Hrvatske. Međutim, što će biti u slučajevima kada izreka iz presude o priznanju i izvršenju presude ne sadržava takvo utvrđenje (kao što je to u odluci Vrhovnog suda Republike Hrvatske Kž-eun-12-14-4 od 26. ožujka 2014.)? Odgovor na postavljeno pitanje morat će iznaći sudska praksa, a osobno sam sklon tumačenju da bi valjalo primjenjivati odredbe o uvjetnom otpustu pred sudbenom vlašću.

Odredbom članka 101. stavka 2. ZPSKS-EU, koja se odnosi na uvjetni otpust, propisano je da će prilikom odlučivanja o uvjetnom otpustu nadležno tijelo „uzeti u obzir“ zakonske odredbe o uvjetnom otpustu koje je dostavila država izvršenja. Zbog kratkoće primjene ZPSKS-EU vjerojatno sudovi ili

povjerenstvo za uvjetne otpuste nisu bili u prilici, barem autoru nije poznato, tumačiti sadržaj članka 101. stavka 2. ZPSKS-EU. No može se postaviti i postavljaju se pitanje kakav je značaj izraza „uzeti u obzir“ – znači li to da nadležno tijelo Republike Hrvatske mora postupiti isključivo u skladu sa zakonskim odredbama koje je dostavila država izdavanja ili pak ona imaju značaj da će ih nadležno tijelo cijeliti, ali pri tome nisu obvezujuće prilikom odlučivanja o uvjetnom otpustu.

Okvirna odluka Vijeća 2008/909 PUP od 27. studenoga 2008. također govori o „uzimanju u obzir“. No, kada se sagleda članak 17. stavak 3. navedene Okvirne odluke te članak 101. stavak 4. ZPSKS-EU, ipak bi proizlazilo stajalište da izraz „uzeti u obzir“ ne znači i obvezujuće postupanje nadležnog tijela u Republici Hrvatskoj prema zakonskim odredbama o uvjetnom otpustu koje je dostavila država izdavanja. Prije svega stoga što se izvršenje kazne zatvora ne bi provodilo u skladu s odredbama zakona koji uređuje izvršenje kaznenopravnih sankcija u Republici Hrvatskoj, već prema zakonskim odredbama stranog zakona koji uređuje izvršavanje kaznenopravnih sankcija – što bi bilo u suprotnosti s člankom 101. stavkom 1. ZPSKS-EU i u suprotnosti s člankom 17. stavkom 1. navedene Okvirne odluke. Potom i stoga što je člankom 101. stavkom 4. ZPSKS-EU i člankom 17. stavkom 3. Okvirne odluke 2008/909 PUP propisano da na zahtjev nadležnog tijela države izdavanja sud odnosno nadležno tijelo države članice izdavalateljice naloga dostavlja obavijesti o odredbama domaćeg prava kojima se uređuje uvjetni otpust. Kada se sagleda da je člankom 17. stavkom 3. Okvirne odluke Vijeća 2008/909 PUP određeno u drugoj rečenici da se „država članica izdavalateljica naloga može s primjenom tih odredaba složiti ili povući potvrdu“, jasno slijedi da država izdavalateljica ne može nametati svoja pravila o uvjetnom otpustu, već jednostavno kada ocjenjuje da bi moglo doći u slučaju priznanja i izvršenja njezine presude do prijevremenog otpusta povlači potvrdu.

Vrijeme provedeno na izdržavanju kazne zatvora iz priznate strane presude uračunava se u kaznu izrečenu na temelju članka 91. ZPSKS-EU, a to bi vrijeme trebalo biti sadržano i u presudi o priznanju i izvršenju presude kojom je izrečena kazna zatvora.

Odredba članka 102. stavku 1. ZPSKS-EU definira primjenu načela specijalnosti u postupku priznanja i izvršenja presuda kojima je izrečena kazna zatvora ili mjera koja uključuje oduzimanje slobode određujući da se, osim za djelo zbog kojeg je osuđenik premješten, u Republici Hrvatskoj protiv njega pred domaćim sudovima ne može voditi kazneni postupak ili izreći kaznenopravna sankcija ili mu se na drugi način oduzima sloboda za djela počinjena prije njegova premještanja.

Iznimke od načela specijalnosti propisane su pak u stavku 2. članka 102. ZPSKS-EU. Postoji li neka od šest taksativno nabrojanih okolnosti iz stavka 2. članka 102., nadležni sud u Republici Hrvatskoj može provesti kazneni postu-

pak ili izvršiti kaznenopravnu sankciju i za kaznena djela zbog kojih osuđenik nije premješten u Republiku Hrvatsku.

5. ZAKLJUČNO

Pristupanjem Europskoj uniji dana 1. srpnja 2013. Republika Hrvatska postaje dio područja slobode, sigurnosti i pravde (koje je propisano u članku 3. Ugovora o Europskoj uniji) te ulazi u fazu primjene prava Europske unije uz dužnost da to čini na pravilan i zakonit način. Shodno tome pravosudna tijela Republike Hrvatske suočila su se s još jednim novim izazovom i obvezom – uključivši i one na području međunarodne kaznenopravne pomoći ili suradnje. Naime, stupanjem na snagu ZPSKS-EU dolazi do dvojakog uređenja prethodno jedinstveno uređenog područja međunarodne kaznene pomoći (ovisno o tome je li riječ o postupanju između država članica Europske unije ili pak s državom koja nije članica), a na način da i nadalje postoji područje međunarodne kaznenopravne pomoći (uređeno ZOMPO te mnogostranim i bilateralnim ugovorima), ali se ujedno uvodi i područje pravosudne suradnje u kaznenim stvarima s državama članicama Europske unije (uređeno ZPSKS-EU te s većim brojem okvirnih odluka Vijeća i direktiva Europskog parlamenta i Vijeća).

Analiza, na normativnoj razini, samog teksta ZPSKS-EU i pregled sudske prakse u jednogodišnjoj primjeni tog Zakona, pri čemu je uočeno razilaženje sudske prakse u pogledu tumačenja i primjene pojedinih njegovih odredbi pokazuju da je riječ o složenom i zahtjevnom Zakonu koji u određenoj mjeri izaziva poteškoće u primjeni pred nadležnim pravosudnim tijelima. Dio tih poteškoća izvire iz same složenosti i nekonzistentnosti teksta ZPSKS-EU kao i iz uočenih i navedenih nomotehničkih neusklađenosti i pogrešaka te neodređenosti. Osobno nalazim da je jedna od većih poteškoća ona vezana za postupak „prijelaza“ iz postupka europskog uhidbenog naloga u postupak priznanja i izvršenja presuda kojima je izrečena kazna zatvora i potom „povratak“ na postupak po europskom uhidbenom nalogu (članak 22.a ZPSKS-EU), sve u situacijama kada nadležno tijelo države izdavanja odbija dostaviti potrebnu dokumentaciju ili pak kod tog tijela ne postoji interes za priznanjem i izvršenjem presude u Republici Hrvatskoj.

Drugi dio poteškoća u primjeni ZPSKS-EU izvire iz okolnosti da zakonodavac prilikom implementacije pojedinih okvirnih odluka i direktiva u ZPSKS-EU, koji je i zakon procesne naravi, nije na cjeloviti i sveobuhvatan način uredio pojedina procesna pitanja (primjerice funkcionalnu nadležnost, vrste odluka, proceduru donošenja odluke i slično), već se odlučio na supsidijarnu primjenu cijelog niza zakona, i to „na odgovarajući način“. Osim toga, dio poteškoća izvire i iz prethodno razvijene primjene i sudske prakse vezane uz područje međunarodne kaznenopravne pomoći prema ZOMPO, iako se

područje pravosudne suradnje u kaznenim stvarima između država članica Europske unije provodi na drugačiji način i uz primjenu načela uzajamnog priznanja sudskih odluka utemeljenog na visokom stupnju uzajamnog povjerenja u pravne sustave drugih država članica Europske unije. No, dio poteškoća izvire ne samo iz unutarnjeg prava već i iz okolnosti da pojedine države članice Europske unije nisu uopće ili su pak djelomično i nepotpuno prenijele u svoje nacionalne sustave okvirne odluke Vijeća i direktive Vijeća kojima se uređuju pitanja pravosudne suradnje u kaznenim stvarima između država članica Europske unije.

Radi pravilnog i zakonitog te pravovremenog i jedinstvenog načina primjene ZPSKS-EU zakonodavac bi trebao pristupiti izmjenama i dopunama ZPSKS-EU kako bi otklonio propust nedorečenosti te pogreške i nejasnoće u samom Zakonu, kao i stoga da bi se otklonile ili svele na što je moguću manju mjeru mogućnosti da pojedina pravosudna tijela u Republici Hrvatskoj pojedine odredbe Zakona tumače i primjenjuju na različite načine. S druge strane, zadaća je sudova da usklade sudsku praksu odnosno da tumače i primjenjuju ZPSKS-EU na jedinstveni način.

Tako će biti ostvareni ciljevi koji se navode u Izvješću komisije Europskom parlamentu i Vijeću o provedbi okvirnih odluka 2008/909/PUP, 2008/947/PUP i 2009/829/PUP:

„Cilj razvoja područja slobode, sigurnosti i pravde za sve državljane Europske unije koji je propisan u članku 3. Ugovora o Europskoj uniji ne može biti ostvaren ako države članice pravilno ne provode instrumente o kojima su se dogovorile.

Djelomično i nepotpuno prenošenje okvirnih odluka sprječava primjenu načela uzajamnog priznavanja u području kaznenog pravosuđa. Time se krše i legitimna očekivanja državljanina Europske unije koji gube vrijedan alat kojim se mogu ublažiti negativne posljedice koje na njihov život može imati situacija kada su optuženi ili osuđeni u drugoj državi članici.“

LITERATURA

1. Burić, Zoran. 2007. Europski uhidbeni nalog. *Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu*, vol. 14, broj 1/2007, 217-266
2. Čule, Josip; Hržina, Danka. 2013. Primjena europskog uhidbenog naloga u Republici Hrvatskoj – očekivanja i stvarnost. *Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu*, vol. 20, broj 2/2013, 715-750
3. Đurđević, Zlata. 2008. Lisabonski ugovor: prekretnica u razvoju kaznenog prava u Europi. *Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu*, vol. 15, broj 2/2008, 1077-1127
4. Garačić, Ana. 2014. Zakon o pravosudnoj suradnji u kaznenim stvarima s državama članicama Europske unije – u sudskoj praksi. Zbornik radova *Novine u kaznenom zakonodavstvu – 2014*.

5. Izvješće Komisije Europskom parlamentu i Vijeću o provedbi okvirnih odluka 2008/909/PUP, 2008/947/PUP i 2009/829/PUP o primjeni načela uzajamnog priznavanja presuda u kaznenim predmetima kojima se izriču kazne zatvora ili mjere koje uključuju lišavanje slobode, o uvjetnim odlukama i alternativnim sankcijama i o mjerama nadzora kao alternative primjeni pritvoru od strane države članica. 2014. Bruxelles
6. Krapac, Davor. 2006. *Međunarodna kaznenopravna pomoć*. Narodne novine. Zagreb
7. Krapac, Davor. 2005. Novi Zakon o međunarodnoj pravnoj pomoći u kaznenim stvarima: načela i postupci. *Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu*. vol. 14, broj 1/2007, 217-266
8. Šugman-Stubbs, Katja; Gorkić, Primož. 2010. *Evropski nalog za prijetje in predajo – teoretični in praktički vidiki*. GV – Založba Ljubljana.
9. Turudić, Ivan; Pavelin Borzić, Tatjana; Bujas, Ivan. 2014. *Evropski uhidbeni nalog s primjerima iz sudske prakse*. Novi informator. Zagreb

---

Summary

RECOGNITION AND EXECUTION OF FOREIGN JUDGEMENTS AND JUDICIAL DECISIONS IN ACCORDANCE WITH THE ACT ON JUDICIAL COOPERATION IN CRIMINAL MATTERS WITH MEMBER STATES OF THE EUROPEAN UNION

With the accession of the Republic of Croatia as a full member of the European Union, the field of international assistance and cooperation in criminal matters has changed. The system in place at the time, providing a single process for the recognition and execution of foreign judgements and judicial decisions, has been altered. The original system covers international assistance and cooperation in criminal matters with states that are not members of the European Union. To this system has been added a new one, covering international assistance and cooperation between national judicial bodies and the judicial bodies of other EU Member States.

On 1 July 2013, the Act on Judicial Cooperation in Criminal Matters with the Member States of the European Union (Official Gazette no. 91/10, 81/13, 124/13) entered into force, presenting Croatian judicial bodies with new systems of cooperation, based on two guiding principles: the principle of mutual recognition and the principle of effective cooperation. This work analyses two instruments of judicial cooperation, namely: recognition and execution of judgments and judicial decisions with a financial penalty, recognition and execution of judgments and judicial decisions with a custodial sentence or other measures involving deprivation of liberty. The primary foundation of this work is an analysis of the normative basis of the four named instruments of judicial cooperation in criminal matters in the Act on Judicial Cooperation in Criminal Matters with the Member States of the European Union, as well as the application of the above Act in judicial practice.

This work outlines the need for revision of the Act on Judicial Cooperation in Criminal Matters with the Member States of the European Union, as well as the necessity for uniform interpretation in the application of the aforementioned Act in processes before the courts of the Republic of Croatia.